

BEOGRAD, 6. — Podpredsednik ministrskega sveta in minister za zunanjo trgovino Romunije Jovan Pacan in zvezni tajnik za zunanjo trgovino Muhamed Hadžić sta podpisala danes v Beogradu dodatni sporazum o blagovni izmenjavi in storitev za obdobje 1973-75.

NOBENEGA SPORAZUMA MED STRANKAMI LEVE SREDINE

BERZANTI IN PITTONI KANDIDATA ZA PREDSEDNIKA DEŽELNEGA SVETA?

Pogajanja se bodo nadaljevala danes zjutraj pred prvo sejo deželnega sveta

Danes se prvič sestane novoizvoljeni deželni svet, ki bi moral izvoliti predsednika, podpredsednika in tajnika. Do večera zvečer še ni prišlo do sporazuma med strankami leve sredine glede kandidata za predsednika sveta, ker so demokristjani vztrajali na kandidaturi Berzantija, socialisti pa na kandidaturi Pittoni. Na tej osnovi so se pogajanja prekinila in se bodo danes zjutraj nadaljevala najprej na dvostanski ravni, nato pa med načelniki skupin leve sredine.

Vprašanje predsedstva deželnega sveta je torej še vedno povsem odprto, ker socialistična skupina vztraja, da mora imeti eno izmed odločilnih mest deželne uprave, kar odgovarja njeni okrepitvi moči v deželnem svetu.

Seveda pa je za sedaj zelo težko reči, kako se bodo stvari do jutrišnje seje deželnega sveta končale, ker obstajajo različne kombinacije in različne možne rešitve, saj je treba upoštevati poleg mesta predsednika deželnega sveta tudi mesta v deželnem odboru in zlasti vprašanje odločujočih odbornikov. Pogajanja so torej kompleksna in zajemajo celoten spektrum deželne uprave in je zaradi tega za sedaj samo nesporno, da bo deželni svet izvolil za enega izmed podpredsednikov predstavnika komunistične opozicije in dosedanega načelnika skupine Moschionija.

Treba se je torej dogovoriti za vsa mesta in torej tudi za mesto predsednika deželnega odbora, za katerega KD kandidira Comellija ter za mesta osmih odbornikov, podpredsednika deželnega odbora itd. Delno so te kandidature že znane, vendar pa gre tudi tu v bistvu za sporno vprašanje razmerja sil med strankami in tudi za razmerje sil med različnimi strankami v strankah.

Svetovavska konzulta izvolila predsednika

Rajonska konzulta za Sv. Ivan, Lonjer in Podlonej je sinoči končno izvolila svojega novega predsednika. Kljub dogovoru med strankami ustavnega loka glede kriterija za izvolitev predsednika posameznih konzult, na podlagi katerih bi morali pri Sv. Ivanu izvoliti predstavnika Slovenske skupnosti, za večino svetovalec izvolila, da demokristjani De Preti. Zanj se je namreč s tajnim glasovanjem izreklo deset svetovalec. Po zahvalnem nagovoru novoizvoljenega predsednika je konzulta razpravljala o občinskem pro-

DOBRO SE PRILEŽE V VROČIH DNEH

Od včeraj do nedelje v Repnu praznik terana in pršuta

Na razstavi in pokušanju terana sodeluje 15 vinogradnikov iz repentabske občine

Včeraj ob 19. uri so v Repnu odprli razstavo kraškega pršuta in terana. Tudi letošnji šagor, ki je postal za tradicionalna, saj jo pripravljajo že enajst let zaporedno, je organiziral repentabska občina s sodelovanjem pokrajinske turistične ustanove.

Praznik je otvoril repentabski župan Miha Gustin, ki je v svojem nagovoru pozdravil goste ter jim izrazil, da bi se na prireditvi kar najbolje počutili; istočasno pa se je zahvalil organizacijam, ki so razstavo omogočile in vsem tistim, ki so pri tem sodelovali. Po govoru je povabil goste, naj se udeležijo pokušanju, ki so ga pripravili na senčnem vrtu Križmanove gostilne. Med prisotnimi so bili tudi jugoslovanski konzul v Trstu Dušan Tepavac, deželni svetovalec Drago Štoka, zgoniški župan Josip Gustin, predsednik Kmečke zveze Alfonz Gustin, predstavnik pokrajinskega kmetijskega nadzorstva Tagliarero in drugi.

Svoja vina je predstavilo 15 vinogradnikov iz repentabske občine, in sicer: Karel Milič, Ivan Škabar, Mirko Gustin, Roman Purčič, Alfonz Gustin, Ivan Gustin, Milan Križman, Karlo Škabar, Zdravko Bizjak, Karel Milič, Silvester Škabar, Dušan Gustin, Stanislav Ravbar, Mirko Purčič in Milko Škabar.

Za večerne ure je bil na programu nastop domačega pevskega zbora »Srečko Kumar« ter ansambla lahke glasbe iz Repna.

Pomen takšnih prireditev vidimo tudi v tem, da so pridelovalci vin pomembno predstavljeni kupcu, kar spodbuja zdravo tekmovalnost in zagotavlja pristnost in nepotvorjenost vin.

Danes začetek ustnih izpitov za veliko maturo

Po pisemnih naloga se začnejo danes ustni izpiti za veliko maturo na višjih srednjih šolah. Kakor smo že poročali, dala zrelostne izpite na slovenskih višjih srednjih šolah skupno 91 dijakov, in sicer 12 na klasičnem liceju, 25 na znanstvenem liceju, 23 na učiteljskem in 31 na trgovskem tehničnem zavodu. Med temi je 7 kandidatov iz Gorice, in sicer 4 na klasičnem liceju in 3 na učiteljskem.

računu za leto 1973, ki ga bodo v teh dneh obravnavali v občinskem svetu.

V celoti je osvojila predloge komisije, ki jo je konzulta imenovala prejšnji teden in kateri je predsedoval komunistični svetovalec Pečar. Predlog vsebuje celo vrsto popravkov in kritik na občinski proračun. Na koncu je konzulta imenovala novo komisijo, ki bo proučila petletni načrt občine za ta predel. Komisija se bo sestala v ponedeljek, njene predloge pa bo čez kakšen teden spet obravnaval svet konzulte.

Išla je zbirka deželnih zakonov

Prav ob začetku tretje mandatne dobe je izšla »Zbirka deželnih zakonov Furlanije - Julijske kraji-

ne«, ki sta jo pripravila ravnatelj pravnega oddelka deželne uprave prof. V. Altobelli in profesor L. Guglielmucci s tržaške univerze. Zakonik je izšel v zbirki »Collana dei Codici« pri založniku Giuffrè. Zbirka obsega približno 400 deželnih zakonov in številne pravilnike, za lažje iskanje posameznih norm pa sta avtorja sestavila tri kazala: logičnega, analitičnega in kronološkega. Poleg tega obsega zbirka tudi razsodbe ustavnega sodišča. Zakonik sestoji iz petih zvezkov (ustavna ureditev ital. države, deželni statut, deželna imovina, deželna zakonodaja na gospodarskem in družbenem področju in razsodbe ustavnega sodišča).

● Jutri v nedeljo, bo ob 16. uri v Čamporah praznik komunistične tistika. Ob 19. uri bo govoril senator Paolo Sema.

SINOČI NA SEJI OBČINSKEGA SVETA

Pričetek razprave o proračunu 1973 tržaške občinske uprave in ACEGAT

Sklep o predaji jusarskega zemljišča Gropajem za otroško igrišče Poročilo odbornikov Del Tutta in Abateja - Zaradi »prostitih strelcev« koalicijske leve sredine v manjšini - Izjava načelnika skupine PRI Gargana

Na sinočni seji tržaškega občinskega sveta se je pričela razprava o proračunu občine in ACEGAT ter o osnovnih smernicah petletnega načrta. Razprava se bo nadaljevala prihodnji teden na treh sejah, ki bodo v torek, četrtek in v petek, ter na seji v torek, 17. julija. Zaključila pa se bo v četrtek, 19. julija, ko bodo odborniki odgovorili, in ko bo sledilo glasovanje. Na isti seji, 19. julija, bodo tudi predložili sklep o načrtu o hitrih cestnih povezavah, o katerem bodo razpravljali in sklepali v petek, 20. julija, ko bo občinski svet predvidoma končal z delom.

V uvodu včerajšnje seje je župan Spacchini počastil spomin preminulega bivšega tržaškega župana dr. Franzija, o čigar liku in delu je nato govoril načelnik demokristjanske skupine Rinaldi.

Nato je sledila dolga vrsta sklepov upravnega značaja, med katerimi pa sta bila zlasti dva »zanimiva«. Tako je občinski svet sklenil,

da preda jusarsko zemljišče v Gropaju vaščanom, da bodo lahko na tem zemljišču uredili igrišče za otroke. Zemljišče je imel namreč v najemu neki zasebnik in so vaščani že dalj časa zahtevali, da se jim ga preda za uporabo. Za stvar se je odločno zanimal občinski svetovalec KPI Wilhelm. Občinski svet je nato tudi sklenil, da preda partizanski organizaciji AN PI zemljišče za postavitev spomenika padlim partizanom na Proske.

Do zapletenega glasovanja in do razbitja levsredinske koalicije pa je prišlo, ko so na tajnem glasovanju izbrali tri nadzornike računa ACEGAT. Zakon namreč predvideva »omejeno glasovanje«, tako da vsak svetovalec odda samo en glas, oziroma namreč samo eno ime, da se zagotovi prisotnost opozicije. V praksi se je vedno dogajalo, da sta bila na tej osnovi izvoljena dva predstavnika večine in za opozicijo svetovalec KPI, saj je ta o poziciji skupina najmočnejša. To krat pa so se pojavili »prosti strelci«, zaradi česar je bil izid tajnega glasovanja naslednji: volilo je 48 svetovalec, prejeli so: Sal (KD) 15, Franzutti (PLD) 13, Inwinkl (KPI) 11 in Fragiocorno (PRI) 9. Ker je desetica (MSI, PLI in Marchesini) razpolagala z lastnimi desetimi glasovi, so očitno trije pri padniki večine glasovali proti lastni koaliciji.

Odbornik za proračun Del Tutta je nato prečital obsežno poročilo o proračunu tržaške občine za letošnje leto, iz katerega izhaja, da znašajo izdatki 36 milijard 553 milijonov lir, deficit krit s posojili pa 10 milijard 142 milijonov lir. Deficit se je v primerjavi z lanskim proračunom povečal za 1 milijardo 828 milijonov lir.

V svojem poročilu je odbornik poudaril, da je finančni položaj vseh občin in krajevnih ustanov na splošno stalno slabši, ker morajo prevzemati vedno večje naloge, ki izhajajo iz splošnega socialnega razvoja. Zaradi tega so občine vedno bolj zadolžene in morajo odplačevati vedno višje obresti, kar resno bremene proračun. Stanje je postalo takšno, da redni dohodki ne zadostujejo več niti za kritje nalog in stroškov poslovanja. Odbornik je nato orisal posledice finančnih reform za občinsko upravo, ki so v bistvu negativne, tako da se je finančno stanje v tej zvezi še zaostrilo.

Odbornik Abate je nato imel daljše poročilo o proračunu podjetja ACEGAT, ki izkazuje nad 10 milijard deficit. Poudaril je, da bo občinska uprava poskrbela za popolno municipalizacijo vseh preostalih zasebnih avtobusnih prog in sklenila sporazum z okolinskimi občinami za konzorcijsko upravo vseh avtobusnih povezav na področju tržaške pokrajine.

Za njim je župan Spacchini imel daljše poročilo o osnovnih smernicah petletnega delovnega načrta občinske uprave v Trstu. Dejal je, da je predvidenih javnih del veliko, da pa tržaška uprava računa na prispevke iz deželnih skladov za najmanj dvajset milijard.

Ko je Spacchini zaključil svoje poročilo, je pred koncem seje, zaprosil za besedo republikanski svetovalec Arturo Gargano. Dejal je, da predstavlja sicer izvolitev proračunskih nadzornikov za ACEGAT obremen primer, ki je — po glasovanju — prerastel v »politično vprašanje«. »Prvič se je zgodilo, je nadaljeval, da smo bili priča pojavu prostih strelcev v vrstah večine. Po našem mnenju je to resen politični incident, ki utegne imeti težke posledice«.

Ob tej izjavi, ki priča o vzdušju napetosti v okviru levsredinske koalicije, kar je verjetno tudi globlji vzrok včerajšnega glasovanja, so se svetovalci razšli.

Nujna fiziološka potreba je včeraj stala nič manj kot 260 tisoč lir in še razne druge nevspešne povrh 45-letnega Maria Berzantija ob Buronzo s Trga Volontari Giu-

Danes prva seja deželnega sveta in izvolitev njegovega predsednika

Dnevni red obsega pet točk - Prva zapisrega za 21 svetovalec

Danes dopoldne ob 10. uri se bo začela prva seja novoizvoljenega deželnega sveta, ki je izšel iz volitev v dnevi 17. in 18. junija. S tem se bo uradno začela tretja mandatna doba dežele Furlanije-Juljske kraji.

Sejo je sklical dosedanji predsednik deželnega odbora Berzanti in sicer v skladu s členom 14 deželnega statuta, ki predvideva sklic seje v roku dvajsetih dni po uradni objavi imen izvoljenih svetovalec.

Dnevni red današnje seje obsega pet točk: ustanovitve začasnega predsedniškega urada, zapisrega svetovalec, izvolitev predsednika deželnega sveta, izvolitev dveh podpredsednikov in izvolitev štirih tajnikov.

Začasni predsedniški urad se sestavlja najstarejši prisotni svetovalec (predsednik) in dva najmlajša (tajnika). Kolikor ne bi bil odsojen, bo predsednik začasnega ura-

da demokristjan Albino Cogo (62 let), sicer bo predsedniško mesto pripadlo komunistu De Ceccu. Za tajnika bi morala biti izbrana demokristjana A. Biasutti in komunisti G. Magnini (oba 32 let), v primeru odsotnosti enega tajnika pa bo na njegovo mesto imenovan socialist L. Manzoni (33 let). Trije najmlajši svetovalci so bili to pot prvi izvoljeni v deželni svet. Ta je bil, kakor znano, obnoven v razmerju ene tretjine vseh članov: izmed 61 svetovalec je namreč 21 novih.

Sledila bo zapisrega svetovalec, vrstni red pa je določen po padajočih starostnih dobah. Po členu 17 deželnega statuta se svetovalci v zapisregi obvezujejo, da bodo zvesti republiki in da bodo opravljali svojo funkcijo v nerazdružljivi korist države in dežele. Nato bodo na vrsti volitve za sestavo stalnega predsedniškega urada. Člani urada bodo prevzeli nadzorstvo nad izvajanjem naslednje točke dnevnega reda, to je izvolitev predsednika deželnega sveta. Volitve bodo tajne; za izvolitev predsednika je prvič potrebna absolutna večina svetovalec, drugič pa za dostojne relativna večina oddanih glasov.

Dva podpredsednika in tajnike bo svet izvolil po sistemu omejenih glasov, zato da bi prišlo do izražanja tudi svetovalske manjšine. Pri glasovanju za podpredsed, bo vsak svetovalec zato lahko zabeležil ime enega samega kandidata, pri glasovanju za tajnike pa po dva kandidata.

Novoizvoljeni predsednik deželnega sveta bo nato prebral običajni govor, verjetno pa bo objavil tudi imena članov odbora za volitve in odbora za pravilnik. Odbor za volitve, ki je sestavljen iz 9 članov, bo moral pregledati seznam izvoljenih svetovalec in ugotoviti morebitne pridržke, odbor za pravilnik, ki ga sestavlja osem članov in ki ga vodi predsednik deželnega sveta, pa ima nalogo pregledati pravilnik, po katerem deluje skupščina in vnesti vanj morebitne popravke, kolikor bi praksa iz prejšnjih let narekovala določene spremembe.

V Ul. D'Alviano se je prevrnila priklopa madžarskega tovornjaka

Slikovita prometna nesreča, ki se je razen izdatne materialne škode na srečo končala brez človeških žrtv, se je pripetila včeraj zjutraj 19. ure v Ul. D'Alviano, kjer se je prevrnila priklopa madžarskega tovornjaka s težkim tovornim papirja. Vzroki nesreče še niso znani, vsekakor kaže, da se je priklopa na ostrem ovinku v Ul. D'Alviano v bližini križišča z Ul. Doda nagnila in se nato prevrnila. Nesreča je v prvem trenutku povzročila med prebivalstvom tistega predela mesta pravo paniko, vendar, kajti marsikdo je najprej pomislil, da je tovor papirja pokopal pod svojo težo kakor mimoidoče. Omenjeni predel ulice je namreč precej promet, v bližini pa se po navadi igrajo otroci. Zato so nekateri očividci nesreče nemudoma poklicali gasilce z glavne postaje, da bi dvignili prevrnjeno priklopo in njen tovor in pomagali s tem morebitnim ranjenecem. V večurnem delu je gasilec uspešno dvignil priklopo s tovorom in na splošno olajšanje vseh se je izkazalo, da ni nesreča prizadela nikogar razen šofera madžarskega tovornjaka, Josefa Laszla iz Budimpešte, ker je priklopa njegovega tovornjaka popolnoma uničila. Škoda znaša po prvih ocenitvah nad pol milijon lir samo na priklopi. Kolikšno škodo je utrpel tovor papirja pa je za enkrat nemogoče reči.

Zaradi nesreče je prišlo dalj časa do delnega zastaja v prometu. A vedeti javne varnosti in redarji so ugotovili izmenični eno smerni promet. Razbita priklopa so gasilci po treh urah dela odvlekli v bližnji park za tovornjake.

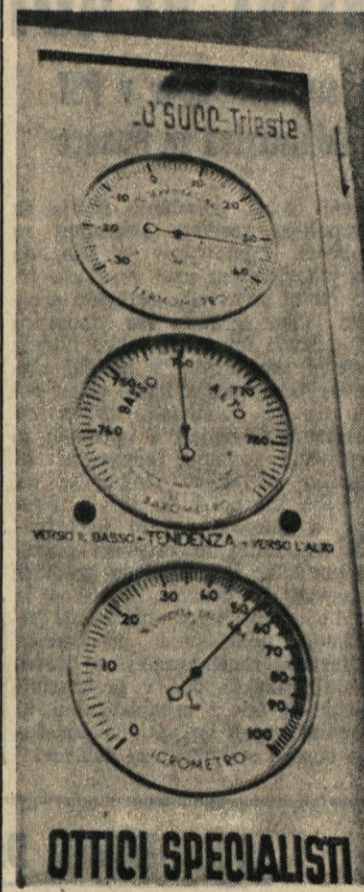
Naftni magnati izsiljujejo vlado, kljub temu, da imajo veliko »notranjih rezerv« - Bencinarji nasprotujejo podražitvi goriva

Stavka tržaških bencinarjev je bila včeraj zgolj »simbolična«, kar je tudi, povsem razumljivo glede na dejstvo, da bi učinek take stavke bil skoraj neobčuten, predvsem zaradi že ustaljene navade Tržčanov, da bencin kupujejo preko meje.

Kot znano je stavko povzročil pokus izsiljevanja vlade, ki so ga sprožili petrolejski magnati v Italiji. Najprej so zahtevali, še pred meseci, za skoraj 34 milijard lir davčnih olajšav. Ko jim to, tudi zaradi padca Andreottijske vlade, ni uspelo, so sklenili zahtevati podražitev bencina. Da bi to dosegli so izkoristili posebno poletno konjunkturo, ko se v

tržaške federacije Giorgio Rossetti. Na festivalnem prostoru so uredili razstave o borbi proti fašizmu, Vietnamu in o vojaških služnostih v naši deželi.

Soparna vročina

Marsikdo se je včeraj na svoji poti skozi mestno središče prepoten in izmučen od prave pasje pripeke in sopro, ozir na kazalec naprav, ki merijo zračni pritisk, temperaturo in vlago. Vsi trije kazalci jasno kažejo, kakor je razvidno iz zgornje slike, da je bilo življenje včeraj v mestnem središču nezno. Ob urah, ko je bilo sonce najvišje, je bilo po ulicah sorazmerno malo ljudi, zato pa so bili bari nekoliko bolj obiskani kot po navadi. Najhuje je bilo za tiste, ki so sedeli za volani pod razbeženo pločevino avtomobilov. Pripeka in sorazmerno visoka vlaga sta bili občutni tudi na podeželju, kjer je običajno ožračje nekoliko hladnejše. V tolažbo so bila le predvidevana vremensko, ki napovedujejo za prihodnje dni blagodejne plove in rahel padec temperature.

Šolske vesti

Ravnateljstvo Državnega strokovnega zavoda za industrijo in obiro sporoča, da 24. julija 1973 zapade rok za vpis za šolsko leto 1973-1974. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 9. do 12. ure. (Ul. Fraitus 12, II. nadstropje).

Ravnateljstvo Državnega srednje šole »Ivan Cankar« sporoča, da 24. julija 1973 zapade rok za vpis za šolsko leto 1973-1974. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 9. do 12. ure.

Ravnateljstvo državnega znanstvenega liceja »France Prešeren« v Trstu, Ul. Guardiella 13/1, sporoča, da dne 24. julija 1973 ob 12. uri zapade rok za vpis za šolsko leto 1973/74. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo državnega učiteljskega Anton Martin Slomšek v Trstu, Ul. Caravaggio 4, sporoča, da 24. julija 1973 ob 12. uri zapade rok za vpis za šolsko leto 1973/74. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

«Ravnateljstvo Državnega trgovskega tehničnega zavoda »Ziga Zolisa« v Trstu, Vrdelska cesta 13/2, sporoča, da 25. julija 1973 ob 12. uri zapade rok za vpis v šolsko leto 1973/74. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo državne srednje šole »Fran Levstik« na Proskeu z oddeljenimi razredi v Sv. Križu sporoča, da 24. julija 1973 zapade rok za vpis v šolsko leto 1973/74. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 7. julija
MANICA
Sonce vzhaja ob 5.23 in zahaja ob 20.56 — Dolžina dneva 15.33 — Luna vzhaja ob 13.45 in zahaja ob 0.19.
Jutri, NEDELJA, 8. julija
LIZA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 28.8 stopinje, najnižja 22.5, ob 19. uri 28.2, zračni pritisk 1011.4 ustaljen, vlaga 73 odst., veter 5 km se severozahodni, nebo 2 desetink pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 25.8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 6. julija se je v Trstu rodilo 13 otrok, umrlo pa je 9 oseb.
UMRLI SO: 6-letni Ladislav Plesa, 80-letna Rosalia Marussi vd. Pieruzzo, 60-letna Amalia Marovich pr. Novak, 77-letni Mario Sterle, 76-letna Anna Jakonzhich vd. Zimolo, 75-letna Irma Fozzer pr. Prestor, 67-letni Romano Sorini, 77-letni Antonio Raulich in 72-letni Quirico Roeti.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 18. ure)
A. Barbo, Trg Garibaldi 4; Di Greta, Ul. Bonomea 93; Godina Alil'Getta, Ul. Gimnastica 6; S. Luigi, Ul. Fel-luga 46 (Sv. Alojzij).

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)
Alil'Alabarda, Istrska ulica 7; G. Alenico, Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan); G. Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Miz-zan, Trg Venezia 2.

SIMBOLIČEN PROTEST TRŽAŠKIH BENCINARJEV

Ponoven predlog za »prosto cono« in kontingent cenejšega bencina

Naftni magnati izsiljujejo vlado, kljub temu, da imajo veliko »notranjih rezerv« - Bencinarji nasprotujejo podražitvi goriva

Italiji prodaja največ bencina in drugega pogonskega goriva. Znano je, da se prodaja bencina skoraj povdvoji zaradi večjega premika prebivalstva (dopusti) in zaradi prisotnosti milijonov tujih turistov na italijanskem ozemlju. Prav ta trenutek so petrolejski magnati izkoristili za svojo akcijo: napovedali so »racioniranje« bencina. Preprosto povedano, v rafinerijah ostajajo neizkoriščene količine bencina, medtem ko jih črpalke namreč »prijemajo«.

Jasno je, da bi tak vladni ukrep bil za prava »reforma« sedanega sistema, podražitev cene bencina pa protijudski, a politično manj obvezujoča »krajša pot«.

Tržaški bencinarji k temu dodajajo tudi nekaj svojega. V Trstu se prodajajo majhne količine bencina. V tem smislu je tudi del dohodka, ki gre državi, skoraj omejen. Bencin dvo-ji bi država dobila več denarja, če bi pristala na zahtevo po uveljavitvi »proste cone«, kot je v Gorici, kjer se bencin proste cone prodaja po ceni, ki se bistveno ne razlikuje od cene jugoslovanskega bencina. V tem primeru bi bilo dovolj dela za tržaške bencinarje, kriza pa bi — ob »zamazrjenju« licenc za nove črpalke v Trstu — le v najmanjši meri vplivala na maloobsejni promet.

Obvestilo pevcem partizanskega zbora

Vse člane Tržaškega partizanskega pevskega zbora vabimo, da se zberejo v Sesljanu bo danes, 7. t. m. odprli razstavo svojih del Antonio Rodriguez, ki bo razstavljal do 22. t. m.

V mestni galeriji Piran razstavlja svoja dela tržaški slikar Demetrij Celj. Razstava bo trajala do 8. julija.

V občinski galeriji v Trstu je na ogled občinstvu kakih 50 kiparskih del tržaškega kiparja Zepnerja. Razstava bo trajala do 10. julija.

V tržaškem krožku trgovske mornarice v Ul. Roma 15 bo do 12. t. m. vsedravnna razstava slikarstva in kiparstva, ki jo prireja italijanski sindikat likovnih umetnikov FAPI — SIABA.

V galeriji »Cartesius« bo odprla razstavo svojih risb znani tržaški slikar L. Rosignano, ki bo razstavljal do 7. avgusta.

Center za likovno umetnost (CAL BA) v Ul. San Nicolò 8 prireja, od danes dalje, kolektivno razstavo grafik in slik na temo: »Pejsaž, atrakcija za turizem«. Sodeluje »Gruppo artistico erbeso«. Razstavo bodo odprli ob 18. uri.

Gledališča

Pri osrednji glavnici v Pasazi Protiti 2 so na razpolago vstopnice za predstave IV. tržaškega festivala opere. Prva predstava bo v soboto, 14. julija ob 21. uri, ko bodo v Politeatru Rossetti uprizorili Kalmanovo »Cardas-ko knežino«. Nastopila bosta orkester in zbor gledališča Verdi.

XI. MEDNARODNI FESTIVAL ZNANSTVENOFANTASTIČNEGA FILMA

Otvoritveni večer

Grad Sv. Justa ob 21.15: »Eolomea« (dolgometažni film NDR). Kratkometražni: »Rads 1001« (Italija) in »Fantapittura di Enrico Prampolini« (Italija).

Kino

CIRCORAMA ORFEI bratov Llane, Nanda in Rinalda v naselju S. Sergio. Izreden uspeh. Danes dve predstavi: ob 17.30 in 21.45. Blagajna tel. 824-781.

Nazionale 16.00 »Simbad e il califfo di Bagdad«. Barvni film primeren za vsakogar.

Excelsior Zaprt.

Grattacielo 16.00 »Cia Pussy Cat«. I. grajo Peter Sellers, Rommy Schneider in Ursula Andress. Barvni film prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 16.00 »Mani d'acciaio: furia Cinese«. Barvni film.

Eden 16.30 »La guerra dei mondi«. Barvni znanstvenofantastični film, primeren za vsakogar.

Ritz 16.30 »Il ragazzo ha visto l'assassino e deve morire. Barvni film. Aurora 16.30 »I famigliari delle vittime non saranno avvertiti. Igrata Antonio Sabato in Tony Savalos. Barvni film.

Capitol 16.30 »Oggi sposi, sentite condoglianze«. Barvni film.

Cristallo 16.30 »Il cacciatore solitario«. Film v barvah primeren za vsakogar.

Filodrammatico 16.30 »Quando le donne si chiamavano madonne«. Igrata Edvige Fenech in Don Bachy. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 »Lo chiameremo Andrea«. Igrata Nino Manfredi in Mariangela Melato. Barvni film.

Vittorio Veneto 17.00 »Canterbury proibito«. Igrata Femi Benussi in Magda Konopka. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Abbazia 16.30 »L'uomo di Rio«. Igra Jean Paul Belmondo. Barvni zabavni film.

Astra Zaprt.

Ideale 16.30 »Lo chiamavano sergente blu«. Igrata Woody Strode in Barbara Luna. Barvni film.

Impero 16.30 »La calandria Igra Land Buzzanca. Barvni film prepovedano mladini pod 14. letom.

Izleti

SPDT organizira 14. in 15. julija izlet v skupino Vija. Izletniki se bodo razdelili v tri skupine. Prva se bo izkole Fellarini, kjer bo prespala, povzpela čez severozahodni greben na Viš, ter na Nevejsko sedlo. Druga se bo povzpela s Pellarija na Nabojs, tretja pa bo ostala v Očvji vasi, pres

Predčerašnjim so v Dolini nagradili najboljšie vinogradnike dolinske občine. Na sliki nagradenci z županom Lovriho in podžupanom Bandijem

PO UGOTOVITVAH TRGOVINSKE ZBORNICE

Do konca maja na Tržaškem ugoden razvoj tujega turizma

Tudi gostov iz Italije več kot lani - Industrijska dejavnost narašča - Število brezposelnih se krči

Statistični urad trgovinske zbornice je objavil podatke o gospodarskem gibanju na Tržaškem v preteklem maju. Iz pregleda povzemamo da je bilo vreme v omenjenem mesecu razmeroma toplo, dežja pa je bilo malo in še ta je trajal vsega le pet dni. Vrtne kulture so dobro uspevale na namakanih področjih, žitarice so se razvijale normalno, travniki pa so dozorevali z občutno zamudo. Zdravstveno stanje pri živini je bilo tudi v maju dobro, krme pa je primanjkovalo; kar je bilo na trgu, se je prodajalo po čvrstih cenah. Na področju turizma se je položaj znatno popravil: v primerjavi z lanskim majem se je število nočitev pri domačih turistih povečalo za 9,6 odst., število nočitev pri tujcih pa za 1,8 odst. Če upoštevamo razvoj turizma v prvih petih mesecih skupaj, kažejo letošnji podatki viden napredek v primeri z letom 1972: italijanski turisti so vrgli v tem času 178.034 (lani 163.511) nočitev, tuji turisti pa 87.962 (lani 85.856) nočitev.

Tržaška trgovina na drobno je ostala v maju na običajni ravni. Po navadi se v tem času razvija prodaja oblačil in obutev za poletno sezono, letos pa ni bilo opaziti posebnega zanimanja za to blago. Prehranbeni izdelki so šli od rok kakor običajno, le povpraševanje po sadju in povrtnini se je znatno povečalo. Cene so v glavnem sledile igri ponudbe in povpraševanja: kotacije sadja in povrtnine so se dvigile, cene oblačil in obutev so rahlo napredovale, vendar je konkurenca delovala kot zavora. Pri drugih vrstah blaga so se cene tu pa tam dvignile za nekaj točk v primeri s stanjem konec aprila.

Področje industrije je v maju zabeležilo naslednje premike: proizvodnja v železnari Italsider je ostala na lanskem ravni, proizvodnja goriv v čistilnici Aquila je napredovala, proizvodnja cementa je nekoliko popustila, proizvodnja papirja pa je nasprotno narasla. V prvih petih mesecih leta so na teh področjih zabeležili naslednje podatke: v železnari pod škodnjem proizvodnjo 218.691 ton surovega železa (lani 217.637) in 75.992 ton kokila (lani 79.800); v čistilnici v Zavrlihu so predelali 900.511 ton surovega petroleja (lani 786.351 ton, tako da je bila letošnja proizvodnja za 14,5 odst. večja od lanske);

proizvodnja cementa je dosegla 112.760 ton ter je bila za 29,9 odst. večja od lanske (86.780 ton); proizvodnja papirja je do konca maja dosegla 52.800 ton ter je bila za 8,6 odst. večja od proizvodnje v ustreznem razdobju lani, ko je dosegla 48.621 ton.

V maju je na Tržaškem zaslo v stečaj pet podjetij (2 v lanskem maju), raznih stavk pa se je udeležilo skupno 8.798 delavcev in uslužbencev (od tega 3.250 v industriji). Konec meseca je bilo na Tržaškem v rednem delovnem odnosu 93.936 ljudi (4,7 odst. več kakor ob istem času lani), brezposelnih pa je bilo 2.843 (14,2 odst. manj kakor konca maja lani).

V Anconu razprava o prometu na Jadranu

V četrtek je bil v Anconu redni letni občni zbor Združenja jadranskih pristanišč, v katerem so včlanjene praktično vse pomembnejše luke ob Jadranu. Na skupščini so uradno ustanovili Združenje ribiških luk, h kateremu je že pred časom pristopilo tudi Trst. Novo združenje bo imelo sedež v Anconu, in sicer glede na zemljepisni položaj mesta in glede na prisot-

nost vsakoletnega sejma ribiških dejavnosti. Končno je zbor sprejel v Združenje jadranskih pristanišč dve novi luke, in sicer San Benedetto del Tronto in Cattolico.

Zbor je po daljši razpravi o najnovejšem razvoju prometa na Jadranu sprejel resolucijo o teh vprašanih ter brzojavno seznanil predsednika ministrskega sveta z njeno vsebino. Resolucija naglašala, da se je začel promet na Jadranu od leta 1956 naprej krčiti, in sicer deloma zaradi zapore Sueškega prekopu, predvsem pa zaradi pomanjkanja ustreznih pomorske politike na vrhu pristojnih državnih organov. Popuščanje se še vedno stopnjuje, s tem pa postaja čedalje večja nevarnost, da se bo kapital pomorskih tradicij in zvez na tem področju polagoma razblinil. Prav zaradi tega je nujno, da se vlada odloči za primerno politiko, ki bi se vlada zavzela za to, da bi se tudi Evropska gospodarska skupnost odločila za enotno pristaniško politiko, ki naj bi upoštevala izjemne položaje jadranskih pristanišč. Končno se Združenje jadranskih luk zavzema za vzpostavitev primerne sodelovanja z lukami ob jugoslovanski obali Jadranskega morja.

PISMO UREDNIŠTVU

Naši priimki, njihove in druge prekrstitve

Čitam dnevno P.D. Vsakič, ko nasletim na naše potvornice in izmaličene priimke, mi gre kri v glavo. To da, ko sem čital te dni priimke - popačene seveda - dijakov, ki so končali šolsko leto ali napravili maturi, mi je pa šlo direktno na bruhanje. Koga neki zadene krivda, da nimamo povrnjenih, izvirnih priimkov? Ali še vedno ne smemo pisati po našem? Ali pa je temu vzrok naša malomarnost, debelečutost in brezbržnost? Ne verjamem, da bi bili slovenski intelektualci bolj všeč italijanski slovenski priimki. Ali te ne trga pri srcu ko čitaš Zucchi (Čuk), Ciocchi (Čok), Carli (Kralj), Pescatori (Ri-

bičič), Pettiroso (Petaros), Sossi (Sošič), Brizzi (Brišček) itd. Zakaj no sijo lahko drugi svoje pristne priimke? Ne morem si kaj - čeprav imam gorje stavek kot silno resne - da ne bi obudil ob tej priliki v spomin svoječane namere, ko so hoteli naši tedajnji gospodari, da bi se imenovali pok. bazoviski župnik Počivalnik - Don Canape, glasbenik Srečko Kumar - Felice Cocomero, prosvetni delavec A. Širok - A. Largo itd., itd. V prekrščenju naših priimkov in drugih imen so bili zares pravi mojstri. Bila je to brezmerna duhovitost! Naj omenim samo še, da so nadeli železniki postaji Hudajuzni slajno obliko 'U-daiousa' ali nedolžnemu Rodiku 'Roditiš'. Ne bom nikdar pozabil, ko sem moral kot pevovodja predložiti oblastem pred nastopom pevski program v laščini. Ko sem jim dejal, da obvladam njihov jezik bolj piskavo, so mi odgovorili, naj napišem pač po svoje, da bodo oni že razumeli. In kot prvo točko programa smo imeli tedaj zelo v modi pesem 'Slovan na dan'. Moj prevod se je glasil 'Lo Slavo sul giorno'. Vsi, razen mene, so se prevodu silno smejali. Pa naj omenim še paralelo k vsemu temu! Kaj bi dejali, recimo fastisti, če bi n. pr. obstajala v Ljubljani Ulica G. Verdija in bi jo mi - analogno - prekrstili v Ulico Jožkota Zelenca ali Ulico Rismondo v Cesto na rizev svet? Gotovo bi se tedaj stresla vsa zemlja...

Ernest Svava, Ljubljana
Tavčerjeva 4

Padev priletne ženske v meter globok jarek

S soparnimi poletnimi dnevi je prišel tudi čas obnavljanja raznih mestnih cest, in vodovodnih ter plinovodnih napeljav. Po raznih ulicah kopljejo v teh dneh jarke, kar povzroča včasih precejšnjo zmedo predvsem v prometu. Razrite ceste in pločniki pa ovirajo tudi prehode pešcem. V Ul. Mazzini, v bližini križišča s Trgom Goldoni, kjer tudi koplje jarek, se je včeraj pripetila nesreča. Priletela je ženska je v popoldanskih urah mirno stopala vzdolž izkopanega rova, ko ji je nepričakovano spodrsnilo in je padla v jarek. Žrtveto ne nenavadne nesreče je 84-letna upornica Lucia De Col vd. Bonicelli iz Ul. Fonderia 5. Pri padcu v meter globok jarek so jo ženska močno udarila v nos. Zaradi kostnih poškodb so jo zato nemudoma prepeljali za rešitvijo avtomobilom v splošno bolnišnico, kjer so jo sprejeli v otorinolški oddelku s prognozo okrevanja v mesecu dni.

IZKORISTILI SO ZAKON PREJŠNJE VLADE

Tudi v Gorici praznine na vodilnih mestih zaradi predčasne upokojitve funkcionarjev

Vodilni državni uslužbenci so šli v pokoj z darovanimi leti in s pokojnino, ki je višja od zadnje plače - Zaradi njihovega odhoda v precejšnji težavi delo v sodnijskih pisarnah

V številnih goriških državni uradih vlada dočene praznine na vodilnih mestih. Tudi v Gorici so številni vodilni funkcionarji izkoristili ugodnost znanega zakona o superbirokratih in šli predčasno v pokoj, najkasneje do 30. junija t.l. Zakon, ki je sprožil toliko protestov drugih državnih uslužbencev, ko ga je Andreottijeva vlada sprejela kljub nasprotnemu mnenju računskega dvora in vseh ostalih sindikatov, je dal vodilnim funkcionarjem državne uprave dve ugodnosti: prvič, zelo je povečal plače vsem vodilnim funkcionarjem, drugič vsem tem funkcionarjem je dal možnost predčasne odhoda iz službe pod zelo ugodnimi pogoji. Te je moč na preprost način označiti takole: vsi, ki so se predčasno upokojili, so bili takoj povišani v višji plačilni razred, istočasno jim je v novem razredu država darovala sedem službenih let. Veliko ljudi je tako šlo v predčasni pokoj in uživa danes pokojnino, ki je precej višja od zadnje plače.

Poleg tega pa so nekateri izkoristili še ugodnost zakona št. 336, ki daje podobno ugodnost vsem, ki so imeli karkoli opraviti z vojnimi leti: t.j. bivšim bojevnikom, partizanom, internirancem, vojnim invalidom, vojnim sirotam, bivšim vojnimi ujetnikom. Tudi tem daje zakon, v primeru predčasne upokojitve, v dar sedem službenih let. Nekateri vodilni funkcionarji, ki so lahko koristili tudi ta zakon, so šli v pokoj s štirinajstimi darovanimi leti.

Zaradi tega ni nič čudnega, če je večina vodilnih državnih funkcionarjev zapustila prej 30. junijem državno službo. Kot odpravnino bodo dobili nekaj desetina milijonov lir, užívali bodo lahko pokojnine, ki so precej višje od pol milijona lir mesečno. Osrednje časopisje poroča, da je v marsikateri državni pisarni nastala kriza, ker so odšli vsi vodilni. Vendarle namerava državna uprava čimprej napolniti izpraznjena mesta. Ker poznamo državno upravo pa lahko še vnaprej predvidevamo, da se bo to zgodilo zelo počasi.

Tudi v Gorici so številni vodilni funkcionarji izkoristili to možnost. Na šolskem skrbništvu je šel v pokoj skrbnik dr. Martuscelli, poleg njega pa še glavni knjigovodja in še nekateri drugi. Državno biblioteko je zapustil dolgoletni ravnatelj dr. Manzini. Na prefekturi se je upokojil podprefekt dr. Baum, kvestor je zapustil kvestor dr. De Focatis.

Medtem ko so v omenjenih uradih takoj imenovali stalne ali začasne namestnike, in podobno je tudi v drugih državnih uradih, kjer so vodilni uslužbenci šli v pokoj (na državnem davčnem uradu je šel v pokoj tudi naš rojak, prokurator Anton Luis), je položaj v vseh pisarnah sodišča zelo pereč. Tu so šli v pokoj kanclisti, ki jim je zakon dal status vodilnega uradnika. Predčasno se je upokojil glavni kanclist dr. Angelelli, enako odločitev so sprejeli kanclisti Walter Tomasig, Riccardo Zumin in Luigi Genovese. Na sodišču so ostali samo trije kanclisti. V uradu državnega pravdnika je šel v pokoj Erio Renda, ostala sta dva kanclista. V okrajnem sodišču (preturi) je šel v

pokoj Bruno Maniaco, ostali so trije kanclisti. Če v prejšnjem stavku so imeli kanclisti polne roke dela, v sedanjem okmenem pa bodo imeli še več dela in predvideva se precejšnja zakasnitev normalnega delovanja.

Služba za začasne otroške vrtarice

Diplomirane otroške vrtarice, ki bi želele začasno namestitve v ob-

činskih otroških vrtcih s slovenskimi in italijanskimi učnim jezikom, imajo možnost vložiti prošnjo na zupanstvo. Prošnje morajo biti napisane na kolokovanem papirju za 500 lir in naslovljene na goriškega župana. Izročiti jih je treba najkasneje do 6. avgusta t.l.

Prošnji je treba priložiti original ali overjeno kopijo šolske diplome ter na kolokovanem papirju razne dokumente, ki lahko dajo določene prednosti. Podrobnejše informacije dobijo zainteresirane na personalnem uradu goriške občine.

NA VRHU

Današnji spored proslave kmečkih puntov

Slovenska prosvetna zveza
Kmečka zveza Gorica
7. - 8. julija

PRVI LETOŠNJI ŽRTVI KOPANJA

V Idriji ob naselju Slap sta utonila dva mladeniča

26-letni Anton Rutar je skušal rešiti dve deklici Eno je uspel, z 12-letno Slavko Lebanovo pa je utonil - Lani sta v Idriji utonila mlada Števerjanca

Reka Idrija je ponovno zahtevala dve smrtni žrtvi. Včeraj popoldne sta v Idriji v bližini naselja Slap, nekoliko višje od Mosta na Soči, utonila 12-letna dijakinja Slavka Leban in 26-letni delavec Anton Rutar, oba iz Zaloga pri Tolminu.

Okrog štirinajste ure so k Idriji iz Zaloga prišli poleg še omenjenih kopalcev, še Slavkina sestra, 9-letna Romana in 10-letna Stanka Dobnik. Ohladili so se v droči vodi Idrije, Rutar si je zazele plavalov ne bodo čakali.

Slovensko planinsko društvo v Gorici izloča umrli odhoda avtobusa za splet v republiko San Marino, ki bo jutri 8. julija. S Travnika bo avtobus odšel ob 4.30, iz Podgore ob 4.35, iz Štandreža ob 4.40 iz Sočnega ob 4.45. SPD se priporoča na ocnost izletnikov, kajti zamudni lov ne bodo čakali.

ZVEZA KOMUNISTOV V NOVI GORICI O STIKIH IN SODELOVANJU OB MEJI

Sodelovanje razširiti in poglobiti

Pospešiti je treba zlasti stike z rojaki v slovenskih občinah na Goriškem, razviti tudi gospodarsko sodelovanje ter znova navezati stike z Italijansko socialistično stranko v goriški pokrajini - Na občini v Novi Gorici bodo ustanovili posebno službo za usmerjanje in poglabljanje stikov ob meji

Člani občinskega komiteja Zveze komunistov v Novi Gorici so na svoji nedavni seji preučili razvoj stikov in sodelovanja med raznimi organizacijami in društvi na obeh straneh jugoslovanske - italijanske meje na Goriškem. Potem ko so poudarili, da imajo ti stiki bogato tradicijo in se na številnih področjih ugodno razvijajo, so predlagali nekaj novih pobud za nadaljevanje sodelovanja oziroma sedanjih ugodnih procesov in gibanj ob meji, ki so velikega pomena v prizadevanjih obeh vlad oziroma dežel za poglobitev medsebojnega sodelovanja.

Zlasti ugodno so ocenili sodelovanje med organizacijami Zveze komunistov v Novi Gorici in pokrajinski sodelovanje z Italijansko socialistično stranko. V prihodnje pa bo potrebno, da bi na ESPOME GO sodelovalo tudi več industrijskih podjetij iz novogoriške občine, ki razvijajo pestro in bogato proizvodnjo raznih izdelkov, ki so seveda izredno aktualni tudi za potrošnike oziroma kupce iz Italije. Potem pa so tu še možnosti za industrijsko in tehnično sodelovanje ter razne druge oblike kooperacije med podjetji iz obeh strani meje. Na seji komiteja so se predlagali, naj bi čimprej obnovili stike in sodelovanje med organizacijami Socialistične zveze delovnega ljudstva v Novi Gorici in Italijansko socialistično stranko v Gorici. Ti stiki so namreč pred leti bili red-

ni, živahni in tudi konkretni, potem pa so usahlnili oziroma prenehali. Ker gre za dve pomembni in napredni politični organizaciji - v PSI je tudi precej Slovencev - sedanje mrtvilo v medsebojnih stikih seveda nikomur ne koristi. Nova zagona bi morali dati tudi sodelovanju med Zvezo mladine v Novi Gorici ter raznimi mladinskimi organizacijami v Gorici. Ob vsem tem pa je treba znova poudariti, da so misli predvsem stiki med člani raznih organizacij, med delavci oziroma tako imenovano bazo, manj pa stiki med uradni ali delegiranimi posamezniki, organizacij ali občin.

V občinski upravi v Novi Gorici bodo čimprej namestili posebnega uslužbenca, ki bo vodil službo za usmerjanje in poglabljanje stikov ter sodelovanja ob meji. Gre za trajno usmeritev in politiko, saj tudi razni stiki in sodelovanje na krajevnih stopnjah oziroma ravneh prispeva k splošnemu, to je zmeraj boljšemu vzdušju ob meji in sploh v odnosih med Jugoslavijo in Italijo. V novem statutu, to je najzavnejšem predpisu novogoriške občine, ki bo izhajal iz duha in vsebine nove jugoslovanske ustave bo predvidena tudi ustanovitev in vloga posebnega koordinacijskega organa, ki bo odgovarjal za stike in sodelovanje ob meji.

SPET KRIZA V OBČINSKI UPRAVI

Socialdemokrati izstopili iz občinskega odbora v Krminu

Zahtevajo spet tristransko levsredinsko koalicijo ali drugačno porazdelitev odgovornosti v dvobarvnem občinskem odboru

V Krminu ni več večine, ki bi upravljala občino. Socialdemokratska stranka je poslala demokratskemu in županu pismo, s katerim se odpoveduje sodelovanju v občinski upravi in zahteva začetek pogajanj za ponovno uvedbo tristranske koalicije med KD-PSDI in PSI.

Občinska uprava v Krminu je pravzaprav v krizi že nekaj mesecev. Zaradi nesoglasij med socialisti in demokristjani je socialistični podžupan Zar dal ostavko na svoje mesto, skoro istočasno pa je v odboru ostalo prosto mesto drugega odbornika, socialista Donatija, ki je umrl. Socialdemo-

krati so takrat ostali v odboru (v njem jih zastopa Gradimir Gradnik), vendarle je obstajala obveza krščanske demokracije, da prične spet pogajanja s socialisti in če bi ta ne uspela, da pride do reorganizacije v ustroju občinskega odbora.

Do tega pa ni prišlo in zaradi tega se je PSDI umaknil iz dvostranskega odbora. Pogoja socialdemokratov za ponovno sodelovanje sta dva: prvi se nanaša na obnovo tristranske koalicije, drugi pa, če do tega ne pride, na celotno prenosno občinskega odbora.

V občinskem svetu v Krminu je devet demokristjanov, dva socialdemokrata, dva socialisti in sedem komunistov. Tvegana večina KD-PSDI z enajstimi glasovi je vzdrla le nekaj mesecev. Ljudje očito demokristjanskemu županu in njegovi stranki premajhno zanimanje za upravnjo in politična vprašanja v občini.

V TRZICU

Še vedno v ospredju industrijski konzorcij

V Trzinu je spet nastal spor o krog industrijskega konzorcija, ki mu načelje geom. Nazario Roman, pristaja demokristjanske stranke. Občinski svetovalec PSI odv. Bonadonna je poslal županu interpelacijo, v kateri zahteva pojasnila o govorih, ki krožijo v Trzinu, da bi se sodna oblast zanimala za delovanje konzorcija. Odgovor bosta verjetno dala župan Versace in bosta predsednik konzorcija, ki je tudi občinski svetovalec, na seji občinskega sveta, ki bo v ponedeljek zvečer.

Sodna oblast se za delovanje zanimala zares in sodnik je v prejšnjih dneh zaslišal tako odbornike kot funkcionarje; med njimi tudi odbornike, ki pripadajo strankama PSI in KPI in ki so dali ostavko na svoj položaj že lani. Sodniki se baje zanimajo za celotno upravljanje konzorcija kot tudi za natečaj, po katerem bi bili morali imenovati novega direktorja te ustanove.

Zaradi dogodkov in odnosov znotraj upravnega sveta tega konzorcija je prišlo lani do izstopa socialistov iz občinskega odbora v Trzinu in do krize, ki se je rešila le s tem, da so demokristjani in socialdemokrati letos sestavili upravo, ki ima le šestnajst svetovalec od skupnih trideset. Sedaj umejejo prav ti dogodki še enkrat vzbuditi zanimanje, prebivalstva Trzica za to kar se dogaja in kar se je dogajalo na splošno okrog tega konzorcija.

Šolske vesti

Ravnateljstvo gimnazije - liceja in učiteljska v Gorici, Ulica Croce 3, sporoča, da 24. julija 1973 ob 12. uri zapade rok za vpis v šolsko leto 1973/74.

Ravnateljstvo Državnega strokovnega zavoda za trgovino s slovenskim učnim jezikom v Gorici, Ulica V. Vento 74, sporoča, da 24. julija ob 12. uri zapade rok za vpis v šolsko leto 1973/74.

Ravnateljstvo nižje srednje šole «Van Trinka» v Gorici, Ulica Randaccio 10, obvešča, da 24. julija 1973 ob 12. uri zapade rok za vpis v šolsko leto 1973/74.

Kino

Gorica

VERDI 17.30-22.00 «L'arma, l'ora, il movente», Renato Montagnani in Bedi Moratti. Barvni film. Mladini po 18. letom prepovedan.

CORSO 17.00-22.00 «La calandria», L. Buzzanca in Barbara Bouchet. Barvni film. Mladini po 14. letom prepovedan.

MODERNISSIMO Zaprtro. CENTRALE Zaprtro. VITTORIA Zaprtro.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 «Il ragazzo ha visto l'assassino deve morire», Barvni film.

AZZURRO 18.00-22.00 «Con una mano ti rompo... con due piedi ti spezzo», Barvni film.

PRINCIPE 18.00-22.00 «La violenza è il mio forte», Barvni film.

Nova Gorica

SOCA «Korziško maščevanje», francoski barvni film ob 18.30 in 20.30. SVOBODA «Amerikanec v Evropi», ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30. DESKLE «Sedmerica jezdi», ameriški barvni film ob 20.00. RENEE «McKinnino zlato», ameriški barvni film ob 20.30. PRACINCA Prosto. KANAL «Parada norcev», ameriški barvni film ob 20.00.

DEZURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Tavasani, Korzo Italija 10, tel. 2576.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Al. Rendentore, Ul. Fratelli Rosselli, tel. 72340.

Iz goriškega matinega urada

ROJSTVA: Martina Mazzarella, Sonja Marušič, Romina Pizzo, Roberto Gherni, Christian Fontana, Silvia Fraciacomo.

SMRTI: upokojenec 69-letni Jožef Hertus, upokojenka 87-letna Marija Hertus vd. Jäger, upokojenka 74-letna Elisa Aiza vd. Bombi.

RAZKOPANE ULICE

Poletni čas je za občinsko upravo tudi čas pomembnih javnih del. Že več mesecev, odkar imamo relativno lepo, in suho vreme, so ulice v mestnem središču razkopane, marsikje je celo promet onemogočen, da se avtomobilisti znajdejo v resnih težavah, če hočejo, na primer, od ljud-

stev vrtu do sodišča ali k postaji. V glavnem gre za tri vrste del: urejevanje mreže za elektronske mafore (strošek obsega nad milijardo lir), nadalje urejanje pomembnih podzemskih prehodov za pešce in, končno, ureditev kanalizacije v mestnem središču.

Z LATINSKO-AMERIŠKEGA KONTINENTA

PERU HODI SVOJA POTA

Revolucionarne spremembe tako v notranji kot v zunanji politiki - Peru na čelu akcije za obnovo OAD - Odpiranje v svet - Neuvrščenost in solidarnost med nerazvitimi

Domala sleherna latinsko - ameriška država je že imela kako revolucijo. To je celna revolucija, kar dokazuje izredno zapletenost družbenih protislovij, ki so se toliko težje rešljiva sprčo zgodovinske zaostalosti kontinenta, ker je doslej nekako ostal ob robu tovar, ki so poganjali svet naprej.

Imamo perujsko revolucijo, ki jo vodi general Velasco Alvarado. Njeno revolucionarno bistvo je mogoče zaslediti tako v notranji kot v zunanji politiki. Navznoter je njen cilj doseči s pomočjo reform v politiki in gospodarstvu nekakšno svojevrstno samopopravno demokratično družbo, v svojih odnoših priznanje perujske revolucije. Sodelovanje med državami z različnimi sistemi na latinsko - ameriški celini je po perujskem mnenju možno in potrebno predvsem zaradi gospodarske nerazvitosti teh dežel in pa zaradi odvisnosti od ZDA.

Vrhu tega se perujska vlada zavzema za stališče, da bi se morali spremeniti pogoji, ki vladajo v odnosih med bogatimi in revnimi oziroma nerazvitimi. Po drugi strani pa menijo, da bo možnost dialoga z razvitimi tem lažja, kolikor bodo nerazviti med sabo bolj tesno povezani in solidarni. Peru sodeluje v raznih mednarodnih organizacijah, v OZN, UNCTAD ipd., zdaj se je priključil še k skupini neuvrščenih držav, in sicer, ko je začela neuvrščenost sprejeti za načela svoje zunanje politike.

To usmeritev je potrdil tudi minister Valle Flor, ki je dejal, da Peru s globokim zanimanjem spremlja neuvrščeno gibanje, katerega načela se popolnoma skladajo s tistimi, ki vodijo našo zunanjo politiko. Postavljeno mu je bilo vprašanje, ali bo Peru sodeloval na alžirski konferenci neuvrščenih, nanje je takole odgovoril: »Poslali smo opazovalce že na konferenco v Lusaki in Georgetown in poslali jih bomo tudi v Alžir.«

Zlasti odlične odnose ima Peru z Jugoslavijo, odkar so bili vzpostavljeni diplomatski stiki. Ne sponjo samo na dvostranski stiki, marveč se prepletajo tudi z vrsto različnih mednarodnih problemov. Vsekakor Peru sodi med tiste države latinsko - ameriškega kontinenta, ki vse bolj napredno vlogo v svetu bo, vse bolj vidna in tudi koristna tako za sam Peru, kot za mednarodni razvoj naprej.

Podzemeljska železnica v Torontu

Prvo podzemeljsko železnico, kjer se prometno sredstvo ne bo več pomikalo na kolesih, marveč bo tiho drselo na nekakšni magnetni blazini, bodo izgradili v Torontu. Dela bo opravila zahodnonemška firma »Kraus - Maffei« iz Münchena. To vozilo se pomika s pomočjo induktivnega linearnega motorja. Vlak podzemeljske železnice je sestavljen od vagonov, ki imajo od 6 do 24 sedežev. V eni uri lahko prepelje 20.000 potnikov s hitrostjo, ki gre od 45 do 120 km na uro.

V Sibiriji so odkrili diamante, ki so nastali ob eksploziji ogromnega meteorita, ko je ta tam treščil z neba pred okrog 30 milijoni let. Krater, ki ga je pri padcu izdelal, ima premer sto kilometrov. Na mestu eksplozije so geologi našli diamante rumenkaste in črne zelene barve, ki so nastali sprčo delovanja ogromne energije udarnega vala na rudine, bogate na ogljik. To odkritje je obogatilo znanje o poreklu dragih kamenj, ki so doslej zanje menili, da lahko nastaja samo v nedrkih Zemlje, in to ob izredno visokih temperaturah ter pritisku.

se diletant; 15.45 Veliki variete; 17.10 Zgodovina gledališča: »La cantante calva« in »Aspettando Godot«; 19.30 Orkester Sciascia; 20.20 Festival jazz; 21.00 Plošče; 22.00 Orkestri zabavne glasbe.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 16.30, 19.30, 22.30 Poročila; 7.40 Pojejo Rolling Stones in M. Mazzocchi; 8.40 Poppeve; 9.35 Strnjena komedija; 10.35 Sproed z G. Bramierjem; 11.50 Zbori z vsega sveta; 12.40 Zgodovina ital. popevke; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.00 Glasbena oddaja; 16.00 Zabavni tečaj francoščine; 16.35 Evropski festivali - Spoleto; 17.25 Izrebanje loterije; 17.35 Ping - pong; 18.00 Kulturni spored; 19.00 Sproed z G. Frassinom; 20.10 L'assedio di Corinto; tragedija v treh dejanjih; 22.10 Plesna glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert; 11.00 Sonate za klavir in violončelo; 11.40 Sodobna ital. glasba; 12.15 Glasba skozi čas; 13.30 Haydn in Vivaldi; 14.20 »Beatrice di Tenda«; tragedija v dveh dejanjih; 17.10 Literarna oddaja; 17.40 Strani iz albuma; 17.55 Koncert; 18.30 Glasbena oddaja; 18.45 Plošče resne glasbe; 19.15 Vsakovečerni koncert; 21.30 Simf. koncert.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 7.50 Beseda na današnji dan; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Pionirski tehnik; 10.35 Ansambli zabavne glasbe; 11.20 Kličemo leto-

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje pesmi; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Plošče resne glasbe; 12.10 Glasbena oddaja; 13.20 Preskušajo

V hribe, med gozdove — si želimo v teh dneh soparice, ki se v njej kuhajo. In celo daleč niso. Na Tolminskem si z avtom v dobri urci, če ga malo poženeš. Tu je gozdov, hribov, bistrih voda na pretek. Tu si odpočiješ dušo in telo, naužiš dobrega, svežega zraku in spet obnoviš dobro voljo ter delovne energije

ZA KULISAMI TAJNIH VATIKANSKIH ODNOSOV

Kje so skriti dokumenti kardinala Tisseranta?

Lov za zapiski traja že tri leta - Morda so kje v Franciji, Švici ali Španiji - Vatikan ima s tem hude skrbi - O tem pa je obveščen monsignor Roche, Tisserantov duhovni sin

Vatikan se je zapletel v dva senzacionalna spora, ki sta povzročila dokaj strahu in živčnosti v rimski katoliški hierarhiji. Prvi izvira iz vse glasnejših govorov, da bi nemerava papež umaknil v pokoj, kar pa so uradno zanikali, drugega pa so povzročila mrzlična prizadevanja vatikanskih agentov, da bi do bili v roke zapise pokojnega kardinala Tisseranta, nestorja svetega kolegijskega kardinalov, ki je umrl le toso februarja.

Zapisi Tisseranta verjetno vsebujejo nekaj specifičnih kritik politiki Pavla VI. in vrsto osupljivih podatkov o vatikanskih zadevah za skoraj polovico stoletja. Če bi papirji pršli v javnost, bi nedvomno okrepili opozicijo nekaterih starih kardinalov, ki so papežu hudo zamerili priporočilo, naj gre v pokoj pri osemdesetih letih in napravijo prostor mlajšim. Drugo o pozicijo zato, da papežev v prihodnje ne bi volili kardinalski zbor, temveč cerkveni zbor rimskokatoliških škofov, na katerem bi smeli povedati svoje mnenje in stališča. V Vatikanu kljub zanikanju slišajo, da bi papež utegnil sporočiti svoje odločitve o odstopu na evharističnem kongresu, ki bo sred. septembra v Vidmu. Govori se tudi, da bi benediktinec samostanu Monte Cassino urejalo 22. stol. naj bi bile namenjene papežu in njegovemu spremljevalcu. Vatikan je take govorice že nekajkrat zanikal.

Kljub temu pa v Vatikanu še vedno traja, se posebno, ker je monsignor Georges Roche, katerega je Tisserant imenoval svojega duhovnega sina, na nekem knjižnem »festivalu« potrdil, da Vatikan v resnici Tisserantove dokumente, ki pa so »varno spravljene«.

Iz prejšnjih izjav Rocheja in iz vatikanskih virov je mogoče izluščiti dokaj verjetno domnevo, da je Tisserant sestavil senzacionalno poročilo o vatikanskih bojih za oblast in o spletkah, ki jih je v dolgih letih razpredel po vsem svetu. Nič manj presenetljiva pa niso obupna

prizadevanja svete stolice, da bi to poročilo prestopilo. Lov za zapiski traja že tri leta. Začel se je takrat, ko se je Vatikan zavedal nevarnosti, da bi neprijetno poročilo lahko skrivaj prišlo čez vatikanske meje. Papež je junija l. 1969 izdal dekret, s katerim je prepovedal »izvoz« kardinalskih zapisov, nanašajočih se na vatikanske zadeve. Malo kasneje je papežev tajnik kardinal Villot poslal Tisserantu direktan ukaz v skladu z omenjenim dekretom.

Tisserant je umrl 21. februarja letos v kliniki južno od Rima. Nekaj minut po njegovi smrti so na vrata njegovega stanovanja v Ulici Giovanni Prati 4 potrkali vatikanski uradniki, oboroženi s poglavitimi, da smejo odnesti kardinalove osebne dokumente in jih zapечатene spraviti v tajne vatikanske arhive. Bili so prepričani, da vsi pomembni papirji so izginili.

Vatikan domneva, da so Tisserantovi prijatelji skrivaj odnesli zapise čez mejo in jih spravili kje v Franciji, Švici ali celo Španiji. Monsignor Roche zatrjuje, da »vsak« valiča ne bo odkril nihče. »Vsak« mur, ki mu sprašuje po njem, odgovorja, da sem zapise izročil astronomu Apolla 16, ki so jih poneli na Luto.

Roche, ki je v francoskih literarnih krogih ugledna osebnost, pravi, da mu je kardinal »naj« zapise in dokumente uporabi na način, ki bi bil tudi njemu samemu po volji.

Prav to povzroča Vatikanu največ skrbi. Cerkevne oblasti se namreč boje, da je v Franciji rojeni kardinal Tisserant, ki je bil dolga leta tr v peti rimskokatoliški hierarhiji, popisal neprijetne podrobnosti, ki bi utegnile biti še bolj osupljive od tistih, da so papežu Pija XII. leta 1939 umorili po ukaz M. Mussolinia.

Ker so te izjave spravili v javnost Tisserantovi prijatelji, ki so imeli dostop do zapisnih dokumentov, se je Vatikan potrudil in jih zanikal. Mussolinijev sin Romario pa je vložil tožbo proti nekemu francoskemu listu, ki je izjavo objavil.

Poročilo o papeževi smrti navaja, da je dal eden od vatikanskih zdravnikov, dr. Petacci, cigar hči Clara je bila ljubica Duceja. Pija XII. je bil ljubica Duceja. Vatikanski smrtno dozo »pozivila«. Vatikanski krogi so pred nedavnimi potrdili, da je dobil Mussolini v tistem času od svojega ovaduha v vatikanski tiskarni odis govora, ki naj bi ga imel papež in v katerem naj bi ostro napadel fašistični režim. Isti vatikanski viri so sicer tudi poudarili, da dr. Petacci zadnji dan pred papežev smrtjo sploh ni smel k njegovi postelji. Teoretsko bi seveda lahko papež dobil usodno injekcijo že prej, preden so pred njegovo smrtjo poklicali k njemu uradni zdravniški zbor.

Nič manj se Vatikan ne boji tega, da je Tisserant v svojih zapisih zbral strogo zaupne podatke o finančnih transakcijah Cerkve, ki naj bi povečale njeno dohodke. Tisserant je o teh zadevah precej vedel. Koliko jih je dejansko popisal in koliko je Rocheju samo povedal o tem, je težko reči.

Kardinalovi zapiski vsebujejo tudi trditve, da je sedanji papež Pavel VI. takrat, ko je bil še msgr. Montini, skrivaj najel vojsko obveščevalcev in ovaduhov ter po koncu druge svetovne vojne poskušal navrežati stike s samim Stalinom. Tedanjske izjave protikomunističnega papeža Pija XI. je to tako razburilo, da je Montinija pregledal v Milanu in izjavil, da ne bo postal kardinal, dokler bo na živ.

Monsignor Roche je pred nedavnimi povedal, da nekateri Tisserantovi zapiski prikazujejo papeža Pavla VI. v neugodni luči. S tem ne misli na njegove skrivne stike s Stalinom po koncu vojne, ki pravzaprav v bistvu niso pomembni, ampak na nekatere Tisserantove podatke o papeževi politiki, ki se niso bili ob-

javljali. Čeprav je monsignor Roche trdno prepričan, da izpolnjuje poslednje želje svojega duhovnega očeta, če ne izroči njegovih zapisov, pa ob tem se je Frank Scates, 48-letni mehanik, podvrjel operaciji, ki mu je prinesla lajšanje.

Bistvo operacije je v tem, da operater s pomočjo električnega toka omrtvici živec, ki iz obolelega dela telesa prenaša bolečino v možgane. Perkutantno kardotomijo — tako se operacija imenuje — je na Angleskem razvil dr. Samson Lipton v centru za lajšanje bolečin v bolnišnici Walton v Liverpoolu.

To operacijo občasno opravljajo, da bi ublažili bolečine pri obolenih za herpesom (virus, ki napada žilce) ali bolečine, ki jih povzroča umetni ud po amputaciji pravega in pa, ponekod, po neuspeli operaciji hrbeničnih vretcev.

V času operacije, ki je trajala približno eno uro, je bil Frank pri zavesti. To je važno zato, ker je treba preveriti, ali so bila uničena samo ona živčna vlakna, ki prenašajo bolečino. Dali so mu blago sredstvo za ublažitev bolečin in lokalni anestetik, naker so mu v desno stran vratu zabodli voljo iglo, ki je šla med prvim in drugim vretcem, da se je dotaknila hrbeničnega mozga. Nato so skozi iglo pognili žico, ki se je dotikala natančno tistega dela hrbeničnega mozga, ki je prenašal bolečine. Iglo je bilo treba z absolutno natančnostjo usmeriti proti cilju, zakaj če bi se premaknila samo za dva, tri milimetre v stran, bi nastopila paraliza vse desne strani telesa.

Da bi ta domala mikroskopsko mali cilj lažje odkril, je bila v možgovni kanal vbrizgana substanca, ki ne prepušča rentgenskih žarkov. S pomočjo rentgena pa se na Avto-moto šport se je začel razvijati potem, ko so izumili motor z notranjim izgorevanjem. Prvi avtomobilski klub je bil Automobile Club de France, ustanovljen l. 1895 v Parizu, naker je bil l. 1904 ustanovljen istotam prvi mednarodni avtomobilski klub. Prvi mednarodni motociklistični klub je bil ustanovljen v Londonu l. 1912. Prve avtomobilske dirke so bile l. 1895 v Franciji, na relaciji Pariz - Rouen. Avtomobilski dirkači so že l. 1903 dosegli hitrost 100 km na uro. Leta 1910 pa je neko vozilo v Indianapolisu prvič preseglo hitrost 200 km na uro. Prve motociklistične dirke Tourist - Trophy so bile l. 1907 na Angleskem.

Mnogi si žele morja, da bi jih osvežilo. Tistega kot studenece bistrega, kakršno je nekoč bilo, zlasti v jutranjih urah, ni več. Na obali med Nabrežino in Seslanom pa je še kak kotček, kot je ta na zgornji sliki

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Zaključuje se nekoliko težavna doba. Nasveti sodelavcev so vam bili zelo koristni. V ljubezni majhno razočaranje. BIK (od 21. 4. do 20. 5.) S predstojniki skušajte biti bolj taktični. Na ta način boste ugledali razne težave. Prijetno razpoloženje v družini. DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) V poklicnem delu ne bodite preveč površni, kajti znalo bi se vam m. šteti. Veliko osebno zadovoljstvo. RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Obnovite svoj način dela ter nastopite

NA FILMSKIH PLATNIH

Jerzy Skolimowski:

«KING, QUEEN, KNAVE»

Na jugoslovanskih filmskih platnih lahko vidimo film, ki, kljub uveljavljenim igralcem, še ni izšel v Italijo. Gre za zadnje delo poljskega režiserja Jerzyja Skolimowskega »King, Queen, Knave« (König, Dame, Bube), nemško - ameriška proizvodnja v angleščini, v kateri nastopajo David Niven, John Moulder Brown, Gina Lollobrigida, Mario Adorf itd.

Skolimowski je režiser, ki nam je v kratkoletnem delovanju že dal številne mojstrovine: njegov prejšnji film »Deep End« (La ragazza del bagno pubblico) je med najlepšimi filmi zadnjih let. Zadnji film »King, Queen, Knave« pa je zabavna komedija, ki jo Skolimowski verjetno ni preveč občutil. Posneta je po romanu Vladimirja Nabokova, siže pa se nam ne kaže izvirten. Režija Skolimowskega dela vendar prave čudeže, tako da ima

mo pred sabo vseeno osebno in privlačno delo.

Izšla je filmska barvna verzija televizijskega dela Luigijs Comencinija »Le avventure di Pinocchio«. Ta verzija je seveda skrajšana z ozirom na televizijsko, ki so jo predvajali v več nadaljevanjih.

Comencinijev film je zelo inteligenten. Uporablja Collodijevo zgodbo za metaforično prikazovanje otroške dobe, družbene pogojitve, odnosov s starši itd. V filmu se povračajo teme, ki so vedno zanimale režiserja, in to na zelo naraven način, brez vsakega intelektualizma.

Med številnimi igralci, ki nastopajo v filmu, je posebno dobrega karakterizacija Nina Manfredija.

ZA OLAJŠANJE ČLOVEŠKIH TEGOB

Uspešna borba proti bolečini

Dr. Lipton: »Prepričan sem, da je bil storjen največji napredek, kar zadeva odpravo bolečin, ki jih povzroča rak«

Štiri dolge mesece je Frank Scates trpel strahotne bolečine na levi strani prsnega koša in na levi roki. Izgubljal je zavest in ni bil več sposoben za nobeno delo. Pa tem se je Frank Scates, 48-letni mehanik, podvrjel operaciji, ki mu je prinesla lajšanje.

Bistvo operacije je v tem, da operater s pomočjo električnega toka omrtvici živec, ki iz obolelega dela telesa prenaša bolečino v možgane. Perkutantno kardotomijo — tako se operacija imenuje — je na Angleskem razvil dr. Samson Lipton v centru za lajšanje bolečin v bolnišnici Walton v Liverpoolu.

To operacijo občasno opravljajo, da bi ublažili bolečine pri obolenih za herpesom (virus, ki napada žilce) ali bolečine, ki jih povzroča umetni ud po amputaciji pravega in pa, ponekod, po neuspeli operaciji hrbeničnih vretcev.

V času operacije, ki je trajala približno eno uro, je bil Frank pri zavesti. To je važno zato, ker je treba preveriti, ali so bila uničena samo ona živčna vlakna, ki prenašajo bolečino. Dali so mu blago sredstvo za ublažitev bolečin in lokalni anestetik, naker so mu v desno stran vratu zabodli voljo iglo, ki je šla med prvim in drugim vretcem, da se je dotaknila hrbeničnega mozga. Nato so skozi iglo pognili žico, ki se je dotikala natančno tistega dela hrbeničnega mozga, ki je prenašal bolečine. Iglo je bilo treba z absolutno natančnostjo usmeriti proti cilju, zakaj če bi se premaknila samo za dva, tri milimetre v stran, bi nastopila paraliza vse desne strani telesa.

Da bi ta domala mikroskopsko mali cilj lažje odkril, je bila v možgovni kanal vbrizgana substanca, ki ne prepušča rentgenskih žarkov. S pomočjo rentgena pa se na

to igla usmeri tja, kamor je treba, nato pa skozi žico spusti tok slabe napetosti, toda le zaradi kontrole, ali je vse v redu.

Potem so Franku ukazali, naj vstane in dvigne kvišku obe roki iz desno nogo. Če bi mu desna roka ali noga omahnila vtem, ko so mu s tokom omrtvilec živce, bi pomenilo, da je treba proces umeričevanja prekiniti. Električni diatermični tok je skozi žico bil spušen komaj dve in pol sekunde. V trenutku je Frank prenehal čutili bolečine na levi strani prsnega koša in v levi roki.

Posttranski učinek te operacije je izguba občutka za toploto in hladno na področju, ki je bilo izolirano od bolečin. Temu se, seveda, ni bilo moč ogniti, ker so pač ista živčna vlakna tako nosila občutkov bolečine kot občutkov hladnega in toplega. Kar pa je najbolj važno, je to, da pacient na tem delu telesa ne izgubi občutka za tip.

Ta zdrava bolečina traja po pravi okrog dve leti, naker se občutek bolečine postopno spet vrača. Če je potrebno, je operacijo moč spet ponoviti.

Londonska založba Lorrimer Publishing (47 Dean Street, London W1) je izdala scenarij filma Stanleyja Kubricka »A Clockwork Orange« (Arancia mecnica).

Opozorjamo bralce na to knjigo, ne le zato ker se tiče izredno pomembnega filma, ampak tudi ker je knjiga sama zelo zanimiv poskus objave filmskega scenarija. Knjiga ne prinaša namreč le dialoge filma (v izvirniku, medtem ko je italijanska sinhronizacija precej nezvesta), temveč vsebuje ogromno slik iz kratkomalo vseh kadrov filma.

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Pesmi štirih v štirih knjigah

Pred dvajsetimi leti je pri tedanjem Slovenskem knjižnem zavodu izšla kot prva knjiga nove knjižne zbirke Feniks zbirka pesmi štirih mladih pesnikov Pesmi štirih. V tej edinstveni zbirki so se slovenski javnosti predstavili Kajetan Kovič, Ciril Zlobec, Janez Menart in Tone Pavček. Dvajset let je minilo od takrat. Štirje mladi, še neznaní pesniki so stili v javnost. Danes so to štirje splošno priznani slovenski pesniki, ki s sodijo v sam vrh sodobne slovenske lirike. Njihov nastop pred dvajsetimi leti primerjamo lahko samo s pojavom slovenske Moderne. Ob letošnjem jubileju je knjiga Pesmi štirih izšla v ponatisu. Založba Partizanska knjiga, pa je pokazala izjemno posluš za sodobno slovensko poezijo in je pesmi omenjenih štirih pesnikov izdala v štirih knjigah, v kompletu, v katerem je vsakemu pesniku posvečena samostojna knjiga z izborom njegove poezije. Vsaki knjigi je spremlno besedo napisal Miha Mejak in tako predstavilo o pesnikih dopolnil z uvodi, ki na kratko prikazujejo razvoj in značaj poezije vseh štirih pesnikov.

Knjiga poezije Kajetana Koviča nosi naslov Pesmi. Kovičeva poezija, ki je bila doslej predstavljen (deloma tudi v tujih jezikih) v štirinajstih pesniških zbirkah, se je torej obogatila z novo knjigo. Ta naj bi dala bralcu in prijatelju poezije nekaj preze Kovičeve lirike, za katero je po Mejakovem mnenju značilna dvojnost. Dvojnost v obliki prepletanja racionalnih in emocionalnih prvin, dvojnost v kontrastih ki si nasprotujejo in izničujeta, dvojnost. Dvojnost v obliki prepletanja v obliki harmonije med vizijo in resničnostjo. Sicer pa naj bi bilo ustvarjanje v poeziji harmonije nove resničnosti, ki bo morda neke resnice sveta, poglavitno sporočilo Kovičeve čiste in elegantne lirike.

Izbor poezije Cirila Zlobeca je predstavljen v knjigi z naslovom Dve žgocni sonci. Tudi v tej zbirki je Zlobec predstavljen predvsem z ljubezensko liriko, na katero je kot na glavno temo, osredotočena vsa njegova pesniška ustvarjalnost. Svedoča najdemo poleg te tudi druge tematske razsežnosti, vendar je ljubezenska lirika tista, ki daje Zlobčevi poeziji svoj pečat že dvestetletij in se iz leta v leto razširja in poglablja. Zato se tudi Mejak v svojem uvodu zadržuje predvsem okrog Zlobčeve erotične poezije in jo po domnevo razčlenjuje tako da dopolnjuje in olajša bralcu razumevanje samih pesmi.

Pesmi o naših dneh, — to je naslov izbora poezije Janeza Menarta. Za njega pa pravi avtor uvodne besede, da je od vseh štirih pesnikov najbolj dosleden in jasen. Njegova lirčna tematika je razgibana in bogata, njegova forma dovršena in zvesta logični razumljivosti. Ko analizira prvine Menartove lirike pravi Mejak, da se Menart ne predaja iluziji o koristnosti in uporabnosti svoje poezije, ker je ironija ena njegovih bistvenih prvin. S to ironijo svet doživlja, ukinja smisel svoje poezije kot socialnega reformatorja, zato pa ostaja njegova poezija izpoved svobodnega umetnika, ki mu je tuje vsako dogmatično mišljenje.

Kot četrti ostaja še Tone Pavček s svojo zbirko Iksanje sveta. Za Pavčkovo poezijo pravi avtor uvodne besede, da je od vseh štirih pesnikov najbolj dosleden in jasen. Njegova lirčna tematika je razgibana in bogata, njegova forma dovršena in zvesta logični razumljivosti. Ko analizira prvine Menartove lirike pravi Mejak, da se Menart ne predaja iluziji o koristnosti in uporabnosti svoje poezije, ker je ironija ena njegovih bistvenih prvin. S to ironijo svet doživlja, ukinja smisel svoje poezije kot socialnega reformatorja, zato pa ostaja njegova poezija izpoved svobodnega umetnika, ki mu je tuje vsako dogmatično mišljenje.

Kot četrti ostaja še Tone Pavček s svojo zbirko Iksanje sveta. Za Pavčkovo poezijo pravi avtor uvodne besede, da je od vseh štirih pesnikov najbolj dosleden in jasen. Njegova lirčna tematika je razgibana in bogata, njegova forma dovršena in zvesta logični razumljivosti. Ko analizira prvine Menartove lirike pravi Mejak, da se Menart ne predaja iluziji o koristnosti in uporabnosti svoje poezije, ker je ironija ena njegovih bistvenih prvin. S to ironijo svet doživlja, ukinja smisel svoje poezije kot socialnega reformatorja, zato pa ostaja njegova poezija izpoved svobodnega umetnika, ki mu je tuje vsako dogmatično mišljenje.

Nedvomno so štiri knjige pesmi prominentnih sodobnih slovenskih pesnikov Koviča, Pavčka, Menarta in Zlobca pomembno založniško dejanje Partizanske knjige. Zlasti ker naš čas poeziji ni posebno naklonjen. In še toliko bolj zato, ker gre za počastitev vstopa štirih pesnikov v vrste slovenskega Parnasa, za počastitev z lepo zbirko štirih knjig, okusno opremljenih (Vladimir Lakovič) in zlahkni po vsebini.

Sl. Ru.

Največ smaragdov v Kolumbiji

Okrog 90 odstotkov svetovne proizvodnje smaragdov odpade na Kolumbijo v Južni Ameriki. Smaragd, zraven kave, predstavlja eno najvažnejših izvoznih artiklov. Po zakonu je treba to drago kameno, neglede na to, ali je bilo izkopano na javnem ali zasebnem zemljišču, predati državi banki »Banco de la Republica«. Toda država plačuje preneke cene, zato se je razvila smaragdna črna borza. Po nekaterih ocenah gre več kot polovica smaragdov v iznoznost po tipotapskih kanalih. Najlepše smaragde kopljejo v rudniku Muco, okrog 235 km severno od Bogote. Tamkajšnje smaragdne žile leže tako plitko pod zemljo, da se l. 1953 neko novo žilo odkrile svinje, ko so se rivi rile po zemlji. Ta rudnik izkoriščajo že štiri stoletja, odkril ga je l. 1588 španski osvajač Juan de Penagos.

Precej pohvale

Prvo serijo »Pionirjevih« interencijskih hiš bodo te dni začeli graditi v Radencih — Interes tudi v Zagrebu

Te dni so v Volčičevi ulici v Novem mestu zaprli eno izmed osmih montažnih vrstnih hiš, ki jih je »Pionir« zgradil kot vzorec za ogled. Dobrih štirinajst dni so prihajali strokovnjaki iz vseh večjih slovenskih mest in tudi iz drugih republik, si ogledovali hišo, spraševali, razmišljali, komentirali. Zda so na potezi občine, delovne organizacije, solidarnostni skladi in drugi, da rečejo »da« ali »ne«.

V knjigi vtisov, ki so jo imeli v »vzorčni« hiši, je na več straneh kar precej pohval in spodbudnih besed. Med hvalo najdemo takšne besede: »Smo prijetno presenečeni — zelo dobra rešitev — Čestitamo Pionirju — SGP Pionir je priskrbeli splošnim družbenim potrebam in podobno. Seveda je med laskavimi in ugodnimi ocenami, ki so jih zapisali predstavniki mnogih občin in strokovnjaki, tu in tam tudi kakšen »vzdihljaj«, kot na primer ti, ki je napisal: »Le kje naj vzamem toliko denarja?«

Resnici na ljubo je treba priznati, da je »Pionir« že pred več meseci presenetil s svojo ceno. Za serijo 32 hiš je 160 tisočakov res ugodna cena (gradbena in obrtniška dela), saj pride po tej kalkulaciji kvadrat meter stanovanjske površine na manj kot 2900 din. Razumljivo je, da je h končni ceni treba še dodati stroške za zemljo in komunalno. Toda če dodamo na tistih 160 tisočakov še 20 od-

stotkov, kar za komunalo ureditve ne bi smelo biti premalo, je končna cena še vedno ugodna — 192.000 ali do 200.000 din za kvadratni meter. Seveda pa bi morale tudi občine pri taki gradnji pokazati razumevanje z nizko ceno zemljišč, z racionalno zazidavo pa bi tudi komunale naprave lahko uspeli z dodatnimi 20 odstotki. »Vzorčna« Pionirjeva hiša, ki so jo opremili z »Brestovim« pohištvo, je dokazala, da je to res lepo trisobno stanovanje s površino 68 kvadrat metrov in ob tem dvomim, da danes kjerkoli v Sloveniji dobimo v bloku trisobno stanje za 192 tisočakov. Hiša je tudi zelo opremljena, po tleh so vinaz ploščice in tapison (sinteton), zunanjé in notranje stene so iz plastičnih ometov. Poleg treh sob, kuhinje, kopalne, vnetrova in širane je na vrhu še razmeroma veliko podstrešje: verjetno ni kar za v koš ideja, da bi z majhnimi dodatnimi stroški lahko

na podstrešju uredili še četrto (mansardno) sobo, kamor gremo res samo spat. Tako bi pridobili še kakšnih 10 m² in seveda znatno povečali vrednost te hiše. Najbolj pa je razveseljivo, da bodo te dni v Radencih začeli graditi prvo serijo 32 Pionirjev »intervencijskih« hiš, vrh tega pa se »Pionir« resno dogovarja vsaj za dve gradbišči blizu Zagreba (Zaprešić, Velika Gorica). Menda so navdušeni tudi v Novem mestu in verjetno se bodo zganili še kje. Ob uspehu »Pionirja« pa bi moralo nekaterim kritikom biti vsaj nekaj jasno: ta objekt ni »hišica v cvetju« ali slovenski »ideal« s 5,6 ali več sobami in 150 kvadrat metri površine. Za tako hišo mora imeti danes vsaj 400 do 500 tisočakov ali še več. Pionirjeva »intervencijska« hiša je samo primerno nadomestilo za draga trisobna stanovanja v blokih in nič drugega.

IGOR PREŠERN

BOŽO KOS: MRK 1973

Naslednji res šele leta 2150?

Petnajst projektov

Mednarodna korporacija za investicije v Jugoslaviji je doslej z našimi podjetji realizirala za naložbe in kooperacijo v vrednosti 343,7 milijona dolarjev

BEograd, julija (Tanjug). Mednarodna korporacija za investicije v Jugoslaviji je doslej realizirala z našimi podjetji petnajst projektov za skupne naložbe in industrijsko kooperacijo v vrednosti 342,7 milijona dolarjev — je izjavil svetnik za informacije pri tej družbi Jaša Almulji v zvezi s tremi novimi sporazumi, podpisanimi v četrtek v Beogradu in pred dvema dneva v Krškem.

V Beogradu so v četrtek podpisali sporazum o namen-

stroškov, tako da odpade na bančne kredite samo 17 odstotkov.

Korporacija za investicije v Jugoslaviji je bila ustanovljena decembra 1969. leta z nalogom, da podpira skupne naložbe jugoslovanskih podjetij in tujih družb v jugoslovansko industrijo, kmetijstvo, turizem in druge gospodarske panoge.

Razen teh novih sporazumov je korporacija sodelovala pri pogodbah o skupnih vlaganjih podjetij »Polisje« (Ada), TAM (Maribor), »Sladkogorska« (Sladki vrh), FAP, Famos, »Sava« (Kranj), Tomos in »Iskra« (SE Slovenija), »Unioninvest« (Sarajevo), Fadip (Beče), »Belešice«, »Belinka« (Ljubljana), »Jucoma« (Beograd), »Krivaja« — Zavidovič.

Korporacija trenutno pripravlja okrog 25 novih investicijskih projektov na podlagi skupnih vlaganj s tujimi partnerji. Največ projektov je iz področja industrije, nekaj pa jih je — prvič — s področja kmetijstva.

Korporacija trenutno pripravlja okrog 25 novih investicijskih projektov na podlagi skupnih vlaganj s tujimi partnerji. Največ projektov je iz področja industrije, nekaj pa jih je — prvič — s področja kmetijstva.

Neurje s točo v vzhodni Makedoniji

SKOPE, julija — Hudo neurje je v nedeljo zvečer zajelo nekatere kraje Makedonije. Najhuje je bilo v Radoviju, mestu v vzhodni Makedoniji, kjer je neurje s točo trajalo dveh ur. Reka, ki teče skozi mesto, je poplavlila 60 hiš in povzročila veliko škodo mestnemu vodovodu ter poljedelstvu, še posebej tobaku, vinski trti in sadju.

T. Z.

Mark pride največ

Večji neblagovni devizni dotok kot lani Zdomci 40 % več

BEograd, julija (Tanjug) — Neblagovni devizni dotok v prvih petih mesecih letos je po podatkih Narodne banke Jugoslavije dosegel 748,5 milijona dolarjev, to pa je za 192,5 milijona dolarjev več kot v enakem obdobju lani.

Jugoslovanski delavci, zaposleni v tujini, so poslali 505,6 milijona dolarjev, to je za 145 milijonov ali 40 odstotkov več kot v prvih petih mesecih prejšnjega leta.

Dotok deviz od turizma je prav tako zelo dober. Turistično gospodarstvo je dobilo do konca maja nekaj manj kot 150 milijonov dolarjev oziroma 29,2 milijona dolarjev več kot v obdobju januar-maj lanskega leta. To je za 24 odstotkov več kot lani v enakem obdobju.

Izseljenci so poslali v Jugoslavijo 33 milijonov dolarjev, 60,5 milijonov dolarjev pa odpade na drugi dohodek.

Naši delavci, ki so zaposleni v tujini, pošiljajo v glavno mesto nemške marke. Devizni dotok v nemških markah znaša več kot 300 milijonov dolarjev. Tudi turistični devizni dotok je v glavnem v markah.

Letos dve milijardi v Zenico

Na največjem gradbišču v SFRJ so dali prednost racionalnim vlaganjem

SARAJEVO, julija — V največje jugoslovansko gradbišče, rudarsko - metalurški kombinat Zenica, bodo vložili letos več kot dve milijardi dinarjev, tričetrst iz tujih virov.

Gre za rekonstrukcijo posameznih tovarn in gradnjo novih. V kombinatu zahteva jo kar najbolj racionalno porabo denarja. Denar bodo prej dobili tisti objekti, ki bodo prej dograjeni, ki se bodo kar najhitreje vklopili v razvojno zasnovano kombinacijo. V malem so v Laškem

Črke in motika

Enostransko gledanje na nepismenost se vleče v nedogled — Zveza med nepismenostjo in neproduktivnostjo

BEograd, julija (Tanjug). Boj proti nepismenosti je izredno pomembna politična in socialnogospodarska naloga. Enostransko gledanje na nepismenost kot zgolj na prosvetno nalogo zbuja v mnogih okoljih ravnodušnost do podedovanih razmer, ki se žal vlečejo v nedogled.

Tako je opozoril predsednik republiškega izvršnega sveta Srbije in predsednik republiškega akcijskega odbora za osnovno izobraževanje odraslih Aleksander Bakočević na seji sekcij za izobraževanje in znanost, za kmetijstvo in vas republiške konference SZDL ter konference za družbeno dejavnost žena. Bakočević je opozoril, da nepisani nimajo nobenih pravih možnosti, da bi uveljavili pravico do dela in samoupravljanja, in komentiral rezultate popisa prebivalstva iz leta 1971 ter opozoril na podatek, da so v SR Srbiji zabeležili 1.231.966 nepismenih različnih kategorij. Od tega sta dve tretjini žensk, kar se posebej zbuja zaskrbljenost, da je precej nepismenih iz vrst mlajših od 19 let. Bakočević je kot član delovne skupine, ki pripravlja idejni program za reformo izobraževalnega sistema, poudaril, da bo X. kongres ZKJ prvo gotovo nazkazal zelo konkretna stališča in obveznosti v zvezi z odpravljanjem nepismenosti.

Med razpravo so opozorili na ljudsko reklo, da pride v vinogradu bolj prav motika kot molitev, in poudarili, da bi se morala spremeniti zastarela pojmovanja, da je bolj dragoceno premoženje kot znanje. Posledice takega zanemarjanja kulta znanja se močno odražajo tudi na produktivnosti. O tem je posebej govoril predsednik sekcije za kmetijstvo in vas inženir Radenko Stanić in opozoril, da je v srbskih mestih približno 200.000 nepismenih, v vaseh pa še petkrat več. Med njimi je veliko mladih zaposlenih ljudi, ki bi morali biti nosilci proizvodnje. Mnogi raziskovalci v svetu in pri nas so že dokazali, da sta stopnja izobrazbe kmetijcev in višina pridela tesno povezana. Inženir Stanić je omenil, da je na primer razmerje v proizvodnji mleka med Jugoslavijo in Dansko 1:8 v prid skandinavski državi, katere kmetijski so veliko bolj izobraženi. Povezanost med nepismenostjo in pridelkom ilustrira tudi podatek o letni pridelavi naših

državi 1966. V BiH je bilo tistega leta 35,2 odstotka nepismenih, pridelek pa je znašal 14,2 metrske stote; v Sloveniji je bilo 1,8 nepismenih, letina pa je znašala 21,4 metrske stote. Če bi radi pridelovali kruh, in sicer kaj zravno, če bi hoteli doseči večjo proizvodnjo, ki jo v dovljanja strojev.

Če hočemo uvesti nove metode gospodarjenja in dela, nove vrste in novo tehnologijo, moramo kmetitcu omogočiti precej večjo stopnjo izobraževanja kot zdaj. Ing. Stanić je še poudaril, da je veliko škoda zaradi nevednega upravljanja strojev.

Kadar govorimo o vasi, ni za izobraževanje prebivalstva bistveno le razmerje med šolo, temveč vsi dejavniki: zadrugarni, organizacijski in ustanovni ter institucijski, ki so povezani s to panogo. Potrebno je uskladeno delovanje vseh teh dejavnosti in stvaren dogovor v občinah, da bi se spremenil položaj.

TIM za rudarje

Ob trojnem prazniku so v Laškem razrešili tudi zagate laškega rudnika — Nova tovarna za dosedanje rudarje

LAŠKO, julija. Dan pred praznikom rudarjev so v Laškem v dolini Rečice odprli sodobno tovarno izolacijskih materialov »TIM« za proizvodnjo styropora in hidroizolacijskih materialov. Nova tovarna, ki bo letno ustvarila 117 milijonov din skupnega dohodka, sodi v program preusmeritve nerentabilnih premogovnikov na Slovenskem. Kredite zanjo sta v glavnem oskrbela republiški sklad skupnih gospodarskih rezerv in Ljubljanske banke.

S ponedeljkovo slovesnostjo začeli proizvajati styropor že pred dobrim letom, predvsem z namenom prireditve delavcev in testiranja tržišča. Kolektiv premogovnika Laško se je v ponedeljek z vso dolžno pozornostjo zahvalil slovenskim delovnim kolektivom — vpladnikom v sklad skupnih gospodarskih rezerv — ker je bila izgradnja tovarne TIM spodbujena predvsem iz teh sredstev.

začeli proizvajati styropor že pred dobrim letom, predvsem z namenom prireditve delavcev in testiranja tržišča. Kolektiv premogovnika Laško se je v ponedeljek z vso dolžno pozornostjo zahvalil slovenskim delovnim kolektivom — vpladnikom v sklad skupnih gospodarskih rezerv — ker je bila izgradnja tovarne TIM spodbujena predvsem iz teh sredstev.

o premljena za proizvodnjo 100.000 kubičnih metrov gradbenega styropora najrazličnejših form in 21.000 kubičnih metrov najrazličnejše embalaže iz styropora. Poseben obrat je opremljen za proizvodnjo hidroizolacijskih materialov za ravne strehe in za druge hidroizolacije. Takšne materiale na bazi steklenih vlaken, pvc in bitumna smo doslej uvažali.

FRANJO KRIVEC

500 ton odlitkov iz Žalca

V »Ferralitu« so odprli novo livarno barvastih litin

ŽALEC, julija — V ponedeljek so v »Ferralitu« v Žalcu odprli novo livarno barvastih litin, ki bo omogočila enkrat večjo proizvodnjo odlitkov raznih zlitin iz barvastih kovin.

Njena zmogljivost bo namreč 500 ton odlitkov letno.

Livarno so financirali iz več virov, inženiring pa opravi »Kovintehna« iz Celja.

Ob novi livarni »Ferralita« gradi Gradis novo hvalo za razširitev livarne siviga liva, ki bo omogočila letno proizvodnjo 4.500 ton odlitkov iz sive litine.

FRANJO KRIVEC

Akcija za Kumrovec in Kozje

Septembra bo v Ljubljani velika kulturno zabavna prireditve

LJUBLJANA, julija. — V Ljubljani se dobimo za Kumrovec in Kozjanskovo, je naslov velike javne kulturno zabavne prireditve, ki bo 9. ali 16. septembra na Trgu revolucije in bo trajala ves dan.

Ta akcija je ena izmed mnogih, ki so bile ali pa bodo organizirane z namenom, da se zbere čimveč sredstev za gradnjo spominjske doma borcev in mladine Jugoslavije v Kumrovcu in širše ureditve Kozjanskega.

Prireditve naj bi se udeležilo najmanj 20.000 ljudi, s prodanimi vstopnicami pa bi zbrali 200.000 dinarjev. Nastopili bodo priznani slovenski umetniki, ne bo pa manjkalo tudi zabave.

T. Z.

Donava - Djerdap rojstvo elektrike

Zapis s potovanja - V turistični Meki Srbije - Naše srečanje z Djerdapom je bilo svojsko - Velika oranžna zavesa

Branimir, osmošolec iz Vukovarja, strmi v velikana in požira slino. Stoji in gleda HE Djerdap, pet največjih hidroelektrarn na svetu. »Ajde Branimire, ajde...« ga zdrami klice razrednika, profesorja fizike.

Donava. Večina nas pozna po pripovedovanju to lenobno vijočo in široko reko. Kalna je in po njej pljuje ladje. Samo pesem, predgovor Straussova melodija poje o modri reki Donavi. Nedelja se nagiba proti večeru. Z obzidja kljubujoče trdnjave Kalemegdan sem se zazrl v današnji Donavo, ob kateri se bom moral v naslednjih dveh dneh v glavnem sukati. Doli ob reki, pod močnim hrastom, ki je nekod nemara rabili ciganski družini za varno stano, sta si dve letniški klapi privoščili finale nedeljskega piknika. Modrikast dim je naravnost izlival. Kaj bi le drugega počeli kot cvrli na žaru plešavice, kakršne znajo umeriti samo v srbskih mesnicah! Pa svezni mlade čebule in zraven prijetno osoljen kajmak.

Mesto se je tačas začelo polniti; beograjski mostovi so komajda goitili jeklene pločevinaste kače. Preveč ljudi se je očitno uravnalo. Niso ušli gneči. Pred večer se jih je na deset tisoce znašlo pred Beogradom, pred domačim pragom. Tu pa je konec romantike.

Po suhem

Hidroelektrarna Djerdap — peta največja hidroelektrarna na svetu, po proizvedeni električni energiji v enem letu pa celo tret-

ja na svetu, je postala turistična Meka vzhodne Srbije. Na desetine avtobusov pripelje vsak dan izletnike, med katerimi so največ mladi ljudje. Po Donavi do Djerdapa vozi tudi turistični hidrogliser, vozijo tudi druge ladje in tudi do 3000 parov zvezdavih otokov. Po Donavi vozi tudi turistični hidrogliser, vozijo tudi druge ladje in tudi do 3000 parov zvezdavih otokov. Po Donavi vozi tudi turistični hidrogliser, vozijo tudi druge ladje in tudi do 3000 parov zvezdavih otokov.

Mi smo izbrali pot v Djerdap in Klado vo po suhem. In celo vesel smo bili, ker je prišlo do nenadržane zame. Vozok tej zamudi je bilo — kosilo — pripravljeno iz leskovačkih specialitet v restavraciji »Kumbaras« pod Avalo. Hvala, Vukoje Bulatović, za to turistično zanimivost! In tako smo se z zamudo odpravili na približno 4 ure dolgo vožnjo. Pri Malem kanalu nas je jela loviti noč in zaradi obilice vlag v ozračju je kar dehtelo po cvetočih akcijah. Noč v Malem kanalu! Kako razburljivo naslov za zapis, ki bi n. p. nastal pred dvajsetimi leti, ko so t. d. strahom krmarili vlačice med skalami, da ne bi nasledili. Kolikrat se tako izrujeli pilot ni uspel varno mimo ostrih čer in podvodnih grebenov zarezal v ladijski trebuh. Bilo je tudi mrtvih. Železna vrata so bila najhuja preizkušnja plovcev po širnih poteh Donave v Djerdapu se je voda vzdignila dvignila za nekaj metrov in plovba je varna ter hitrejša.

Naše srečanje z Djerdapom je bilo svojsko. Že od daleč je bilo opaziti svetlobo, kakšne nismo vajeni. Blizu kot smo prihajali, večja je bila svetlobna zavesa; pravzaprav oranžna zavesa je zastirala dolino, zavesa, razpeta med jugoslovanskim in romunskim bregom Donave. Zrcalila se je v mirni gladini Donave. Takšnega pogleda na Djerdap doslej še, očitno, ni posredovala nobena naša barvna TV oddaja. Za Američane, ki so prišli s snemal HE Djerdap, tega ne morem trdit. Skratka, pod svetlobnim slapom li-sočvratnih oranžnorumenih žarnic dobi človek občutek rojstva ogromne električne moči, rojstva li milijard kilovatih ur elektrike. Zvečer in ponoči je tu elektrike, da bi jo lahko v zrak spuščali.

V elektrarni

Prvi pogovor s predstavniki vodstva elektrarne je bil razmeroma kratek, zakaj dejali so, da so v njihovih publikacijah veliko bolj natančno popisani vsi potrebni podatki, da pa je bolje, če dve uri izkoristimo za obhod. In tako smo s prijaznim prevajalcem odšli od prvih varno zaklenjenih vrat. Tako kot smo se mi, tako se turisti, razumljivo, ne sprehajajo po močnem Djerdapu. Za turiste je tako imenovana turistična galerija. Le kdo bi nadziral in preštevati ljudi! Mi smo se pred vsakimi vrati znova prešli, sicer pa najbrž nikogar ni mikalo, da bi pokukal v kakšno globel. Šest turbin in generatorjev se nenehno vrti; svet pod nami se trese, čeprav je elektrarna na desetine metrov globoko zabetonirana v skalo, a nad nami prasketa. Pač elektrika! Ta odhaja v 400 kv daljnovode. Med pogovorom zvečemo, da so doslej na jugoslovanski strani proizvedli skupaj 9 milijard kilovatih ur električne energije. Na romunski strani se prav tako vrti 6 turbin in generatorjev. Zunančakajo nove skupine dijakov in osnovnošolcev, nekateri so utrjeni in sedejo na skrbno negovane zelenice. Sploh je na našem delu Djerdapa veliko lepo urejenih zelenic in vzorne grede s cvetjem. Povsod je vse izredno čisto, celo bolj čisto kot v visoki kleti negotinske Krajnavine.

Elektrarna Djerdap, zgrajena v letih 1964—1972, predstavlja 1278 metrov dolge pregrade čez Donavo in to skoro na istem mestu, kjer je Trajan dal 104. leta n. e. zgraditi najmočnejši antični most. Tedanji most je bil za osvajalske pohode v obdobju ske dežele, vtem ko sedanjí most-cesta, ki pelje po sredini pregrade Djerdap — rabi

prijateljskim vezem in sodelovanju med Jugoslavijo in Romunijo.

Se nekaj podatkov iz izkaznice HE Djerdap: turbine imajo skupno moč 2.100 MW (do 1965. leta vse hidroelektrarne v Jugoslaviji 1632 MW), čez prelivna polja na pregradi v dolžini 414 metrov steče na sekundo 8.700 kubičnih metrov vode, ker je desetkrat več, kot znaša povprečni pretok Save pri Beogradu. Pri gradnji je sodelovalo več kot 5000 delavcev in strokovnjakov, izkopati so morali 13,4 milijona kubičnih metrov rečne nanosa, 7,2 milijona kubičnih metrov skal, vgraditi 3,2 milijona kubičnih metrov betona, 167.000 ton železnih armatur in jeklenih konstrukcij in 69.000 ton opreme.

Stroški, preračunani po cenah iz leta 1962, skupaj 400 milijonov dolarjev (od tega 300 milijonov energetika, drugo plojni sistem.) Ob elektrarni sta na jugoslovanski in romunski strani po ena dvostopenjska ladijska prevodnica, dolga 310 metrov, ki pomagata ladijam premostiti 30 metrov visinske razlike med spodnjim in gornjim nivojem Donave. Z izgradnjo hidroenergetskega sistema Djerdap se je prepušča moč v Djerdapu povečala na leto za 60.000.000 ton tovara oz. štirikratno. Ko bodo začele rečne ladijske družbe graditi ladje z večjo nosilnostjo, bo letni promet narasel na 90.000.000 ton. Nekdaj je bilo potrebnih 72 do 100 ur, da so varno spravili ladjo skozi železna vrata, sedaj traja vse postopek, nadziran s TV kamerami in elektronsko usmerjen s 30 metrov visokega komandnega stolpa ob prevodnici, vsega 24 ur. Ladje brez nevarnosti plujejo podnevi in ponoči.

Ob našem obisku so splovljali ladje skozi prevodnico na jugoslovanski strani. Si-

cer pa je dogovorjeno, da to službo opravljajo en teden Romuni, naslednji teden Jugoslovani. Ves komandni sistem je elektronsko sinhroniziran, le kijuč vsak teden izmenjajo. Sicer pa je ob našem obisku bila prevodnica na romunski strani v remontu in za daljši čas so naši kapitani s pritiski na gumbe usmerjali plovbo številnih ladij skozi Djerdap. V komoro-prevodnico, ki je široka 34 metrov, splovijo hkrati po več ladij.

Djerdap II še v oblakih

Obisk v našem električnem velikanu smo seveda, izkoristili tudi za vprašanje, kako je z izgradnjo nove elektrarne, tako imenovane Djerdap II, kakšnih 80 km v smeri Prahovo —Ostruul Mare. Sogovorniki so se nasmešili in z izgradnjo povedali, da Donava pač teče in bo še tekla, vendar denarja za to gradnjo ni. Predvideni sta dve elektrarni, dve ladijski prevodnici in železniška proga preko pregrade. Investirali naj bi Romuni, s tem da bi Jugoslavija odplačala polovico elektrarne, torej bodoči naš del, s prodajo energije. Očitno je še vse v oblakih. Govorijo pa tudi o možnosti graditve HE Djerdap III z akumulacijskim jezerom, kamor bi v nočnih urah jalova električna energija črpala vodo in bi podnevi, ki je potrebna največ elektrike, trošili vodno rezervo. Načrti torej, o katerih še prav malo vemo. Morda bodo prišli na vrsto v letih, ko bo osmošolec Branimir iz Vukovarja morda že diplomiran inženir tehniške kemije.

FRANJO KRIVEC

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

KOLESARSTVO

«TOUR DE FRANCE»

Guimard prispel na cilj
z 20 minutami zaostanka

Francozi osvojili tretjo etapno zmago, ki je vsaj delno ublažila Guimardov poraz

DIVONNE LES BAINS, 6. — Francoski kolesar Jean Pierre Danguillaume je zmagal v šestem etapu mednarodne kolesarske dirke po Franciji, od Belforta do Divonne les Bains (244 km). Jose Cateau je ohranil rumeno majico.

Domači kolesarji so dosegli 3. etapno zmago, na dan pred prvim počitkom. V Divonne les Bains, ob koncu ene najdaljših etap na «Touru», je odnesel prvo mesto Danguillaume, ki je presenetil glavino 500 metrov pred ciljem in je presekal belo ciljno črto z nekaj metri prednosti pred zasledovalci.

Etapna zmaga pa ni ublažila razočaranja francoskih kolesarjev, ki so doživeli pravi črni dan na dirki. Cyrille Guimard, eden izmed najboljših sprinterjev, ki so prisotni na «Touru» in favorit med domačimi kolesarji, je prispel na cilj z dvajsetminutno zamudo. Za Guimarda, ki je bil danes zjutraj četrti na skupni lestvici z 1'39", zaostanka za svojim rojakom Cateaujem, je bila današnja etapa prava troma pot. Že v začetnih kilometrih je občutil bolečine v kolenu (posledica padca na lanskoletnem «Touru», ko je moral zaradi tega odstopiti na predvečer zaključka dirke) in je v ozadju, tako, da je kmalu izgubil zvezo z glavnino. Približno osemsto kilometrov pred ciljem je skušal korigirati, kmalu bi ujel glavnino, vendar je nato zaradi bolečin zopet popustil. Hotel je že odstopiti, vendar je zaradi ponosa zaključil etapo.

Današnja etapa ni bila preveč zanimiva, čeprav so jo skušali Francozi poživiti. Skupina sedmih kolesarjev je dosegla skoraj dve minuti prednosti, vendar ji ni uspelo obdržati jo. Poskusi pobegov so se ponavljali, vendar brez uspeha. Petsto metrov pred ciljem pa je silovito potegnil Danguillaume, ki si je zagotovil etapno zmago.

Vrstni red na cilju 6. etape Belfort — Divonne Les Bains (244.500 km):

1. Jean Pierre Danguillaume (Fr.) v 6.53'02"
2. W. Godefroid (Bel.) 6.53'08"
3. B. Hohann (VB)
4. F. Verbeeck (Bel.)
5. H. Van Springel (Bel.)
6. Van Roosbroeck (Bel.)
7. Vianen (Niz.)
8. Wright (VB)
9. Plankaert (Bel.)
10. Gilson (Luk.)
11. Rouxel (Fr.)
12. Perin (Fr.)
13. De Geest (Bel.)
14. Van Vlierberghe (Bel.)
15. Van Neste (Bel.)

- Skupna lestvica:
1. Jose Cateau (Fr.) v 33.05'06"
 2. De Geest (Bel.) zaost. 1'18"
 3. Mortensen (Dan.) 1'34"
 4. Van Springel (Bel.) 1'48"
 5. Ocana (Sp.) 1'59"
 6. Zurano (Sp.) 2'27"
 7. Van Roosbroeck (Bel.) 2'50"
 8. Zoetemelk (Niz.) 4'04"
 9. Pouliodor (Fr.) 4'21"
 10. Verbeeck (Bel.) 4'25"

Stiki na športnem področju
med Trstom in Puljem

Včeraj se je mudila na obisku pri tržaški občinski upravi delegacija iz Pulja, katero je vodil predsednik športne zveze Tomislav Ravnič. Delegacija so sestavljali še Željko Smak, Luka Belić, Boris Bošković in drugi puljski športni voditelji. V pogovorih, ki so jih puljski predstavniki imeli z županom Spaccinjem in odbornikom za šport Gasparinijem, so med drugim razpravljali o športnem tednu, na katerem naj bi mladinske ekipe iz Trsta in iz Pulja sodelovale v različnih disciplinah. Tekmovanje bi se lahko udeležili tudi športniki pod štirinajst letom starosti, s čimer bi se bolj raztegnili športno udejstvovanje. Do srečanja bi moralo priti spomladi leta 1974. Puljski začetniki se bodo srečali z italijanskimi tekmovalci v puljski športni dvorani. Italijani pa so bili izločeni v četrtinalni porazu proti Zahodni Nemčiji.

TENIS

TURNIR V WIMBLEDONU

Zaradi dežja
so včeraj odpadla
finalna srečanja

LONDON, 6. — Zaradi dežja so današnja finalna srečanja na mednarodnem teniškem turnirju v Wimbledonu prenesli na jutrišnji dan. Danes bi moral biti na sporedu finale med Američanki Billie Jean King ter Chris Evertov in finale moških dvojic med Nastasjem in Connorsom ter Cooperjem in Fraserjem.

Sodnik prvenstva, Mike Gibson, je izjavil, da se bodo jutrišnja srečanja pričela z ženskimi finalom, kateremu bo sledil finale moških posameznikov med Česoslavakom Kodešem in Sovjetom Metrevelijem. Takoj nato pa bi morali odigrati finalna srečanja moških in ženskih dvojic. Finale mešanih dvojic pa bi se moral po Gibsonovih izjavah odvijati v nedeljo.

Romunski teniški igralec Ilie Nastase, ki bo danes igral v finalu moških dvojic v Wimbledonu

SABLJANJE

SP V GÖTEBORGU

Poraz olimpijskih prvakov

Za presenečenje so poskrbeli zahodni Nemci

GÖTEBORG, 6. — V finalu svetovnega prvenstva v fletu, ki se odvijava v Göteborgu, bo o prvem mestu odločalo srečanje med Sovjetsko zvezo in Zah. Nemčijo. Sovjeti so v polfinalu odpravili Madžare, Nemci pa so premagali Poljake in s tem pripravili pravo presenečenje, saj je Poljska olimpijski prvak. Lanskoletni olimpijski zmagovalci v Münchnu so se nato uvrstili na tretje mesto, potem ko so premagali Madžarsko z 9:5. Italijani pa so bili izločeni v četrtinalni porazu proti Zahodni Nemčiji.

Začetniški tečaj
za kotalkarje

SD Polet priredi v času od 16. do 31. julija in od 1. do 15. avgusta začetniški tečaj za kotalkarje. Vpisovanje se lahko otroci od dopolnjenega četrtega leta do 7. leta starosti, ki bodo po opravljenih izpitih lahko na-

NOGOMET

MONTEVIDEO, 6. — V prvi izločilni skupini tekmovalja za nastop na svetovnem nogometnem prvenstvu je Kolumbija premagala Urugvaj z 1:0. Poraz dvakratnih svetovnih prvakov je prišel povsem nepričakovano, saj ni bila Kolumbija taka veselja. Položaj je po tej tekmi povsem odprt in o napredovanju bo odločala nadaljška tekma med Urugvajem in Ekvadorjem.

ŠPORT NA TV

Koprski barvna televizija bo danes, s pričetkom ob 15. uri, neposredno oddajala finalne faze ženskega teniškega turnirja v Wimbledonu.

Za torek in sredo (24. in 25. julija), pa je iz Donjeke predviden prenos mednarodnega atletskega mitinga med Sovjetsko zvezo in ZDA.

NA JUTRIŠNJI DIRKI V BOLJUNCU

Precejšnje možnosti
lonjerskih kolesarjev

Maver in Macarol med kandidati za prvo mesto - Močna konkurenca iz Veneta

Kolesarji-veterani lonjerskega kluba Adria se pripravljajo za jutrišnjo krožno dirko v Boljuncu, kjer bodo na startu najboljši predstavniki dežele in Veneta. Svoj prihod je napovedal tudi bivši italijanski prvak Selvatoni, prvi specialist na taki progi. Lonjerci bodo tokrat zastopali le trije (Macarol, Maver in Vizintin), kar je Bonno odšel na mladinske igre v Rim kot spremljevalec tržaške ekipe.

Pruga bo dolga 78 kilometrov in se bo odvijala po cestni okrog raftnih rezervov v Dolini in med tovarno Grandi motori. Start bo ob 9.30 pred dolinskim županištvom, tekmovalci pa bi se morali zaključiti okrog enajste ure. Dirko prireja tržaški kolesarski klub SCAT.

Lonjerski predstavniki imajo na jutrišnjem tekmovalju precej možnosti za uspeh. Na dobro uvrstitev lahko računajo vsi trije kolesarji, saj je krožna dirka v Boljuncu, kjer bodo na startu najboljši predstavniki dežele in Veneta. Svoj prihod je napovedal tudi bivši italijanski prvak Selvatoni, prvi specialist na taki progi. Lonjerci bodo tokrat zastopali le trije (Macarol, Maver in Vizintin), kar je Bonno odšel na mladinske igre v Rim kot spremljevalec tržaške ekipe.

KOSARKA

Ob sodelovanju strokovnjakov

Jutri se prične v Seči
tečaj za naše trenerje

Na predavanja bo odpotovalo sedem predstavnikov iz treh društev

Jutri bo odpotovala skupina naših mladih trenerjev na trenerski košarkarski tečaj, kjer bo predaval znani slovenski strokovnjak Milutin Pavlovič. Trenerskega tečaja se bo udeležilo osem naših trenerjev, in sicer pet od Bora, dva od Poleta in eden od Kontovela. Nikdar prej se ni v kratki zgodovini naše košarke udeležilo trenerskega tečaja tako številno zastopstvo. Razvoj košarke pri nas pa je bil v zadnjem času dokajšen, število mladih košarkarjev je stalno raslo, potreba po trenerjih je vedno večja. Nujno je bilo torej, da se ustvari mlad trenerski kader.

S tem tečajem je bil storjen prvi korak. Da bo tečaj koristen, ni dvoma, saj je predavatelj javno priznan strokovnjak v jugoslovanskem košarkarskem krogu. Seznan udeležencev trenerskega tečaja:

Renato Stokelj, Marko Oblak, Marjan Kravos in Branko Laković (Bor).

Henrik Lisjak (Kontovel).

Miloš Jugović in Loris Tavčar (Polet).

Tečajniki bodo odpotovali v Sečo jutri, ob 6. uri s Trga Oberdan. Tečaj bo trajal do 12. julija.

S tem pa ne bo delo naših bodočih trenerjev končano. Od 8. do 12. julija se bodo učili teorije košarke, od 12. do 20. julija pa bodo pridobljeno znanje praktično preskusili z našimi igralci, saj bo namreč 12. julija dopotovalo v Sečo 50 naših mladih košarkarjev, ki bodo vadili pod vodstvom Pavloviča, Drvarica in Dežmana.

Obvestilo za tečajnike - košarkarje:

ZSSDI vabi, da društva čimprej uredijo vse formalnosti v zvezi s tem tečajem in obveščajo, da bo odhod z avtobusom po naslednjem urniku:

Četrtek, 12. julija: ob 6. uri Proseč, ob 6.15 Opčine, ob 6.30 Trg Oberdan.

Za vse informacije je na razpolago ZSSDI v Ul. Geppa 8, telefon 31-119 od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

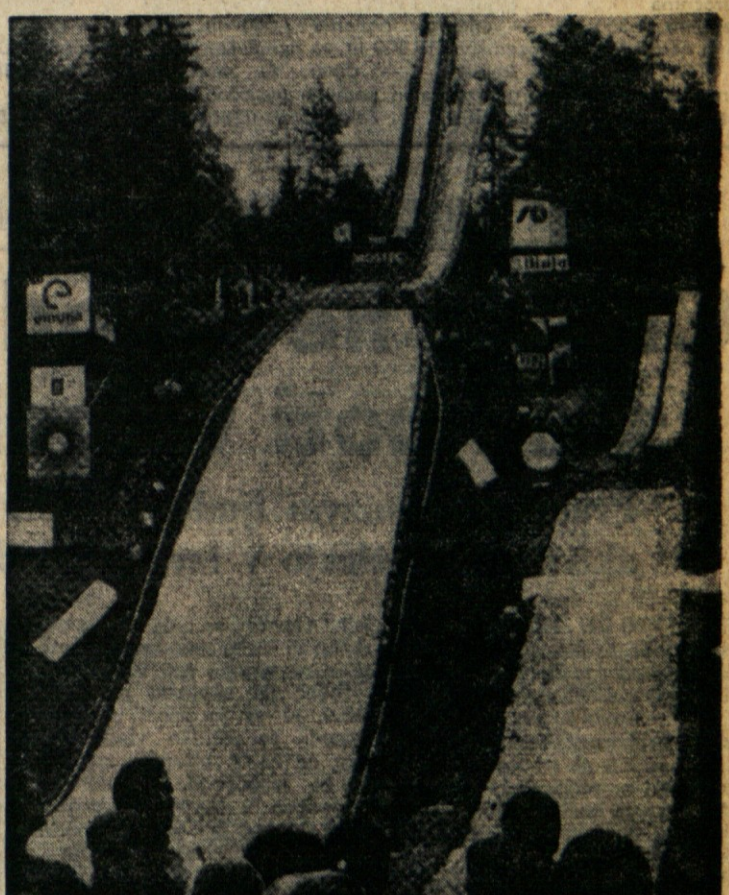
B. L.

Kolesarska dirka po Jugoslaviji

Sovjetski kolesarji
osvojili sedmo zmago

Sovjetski kolesarji, ki so doslej zmagali v vseh etapah, razen v drugi, so zmagali tudi v današnji 8. etapi 29. mednarodne kolesarske dirke po Jugoslaviji od Ohrida do Kavadarcev. Zmagovalec je 22-letni Igor Moskalov, ki je 179 kilometrov prevozil v 4.45'6" s povprečno hitrostjo 37,400 km na uro. Moskalov je osvojil tudi vse tri gorske cilje v tej etapi. Drugi je prispel na cilj nosilec rumene majice Pavel Suhov (Sovjetska zveza) s časom 4.48', tretji je bil Janez Zankotnik (Jug.) s istim časom kot sovjetski kolesar. Poleg Zankotnika so med prvimi desetim še trije Jugoslavlani: Milivoj Pocrnja (5.), Pavel Koršić (7.) in Slavko Žagar (8.). Med prvimi desetim je tudi Italijan Stefano Tinteri (4.) s časom 4.46'05". Na skupni lestvici med posamezniki vodi Pavel Suhov (SZ) pred Moskalovom in Zakotnikom ter Pocrnjo, ki sta na tretjem oz. na četrtem mestu. V ekipni razvrstitvi vodi Sovjetska zveza pred Jugoslavijo in Rumunijo. Jutri bo na sporedu zadnja etapa Kavadarci — Skopje.

Sodniški zbor je izključil iz nadaljevanja dirke po Jugoslaviji rumenjskega kolesarja Sudijata, ker je jermal nedovoljena poživila. Rumun je bil v šestih etapah tretji na skupni lestvici in je moral to mesto po izključitvi prepustiti italijanskemu predstavniku Rosaniju.

V Mostecu pri Ljubljani nastaja prvi center smučarskih skakalnic. Poleg klasične skakalnice so zgradili tudi skakalnice iz plastične mase, po kateri lahko ljubitelji tega športa «drisajo» tudi v vročih poletnih mesecih. Pred dvema tednoma se je na 35- in 50-metrski skakalnici odvijalo tudi letošnje prvo tekmovalje na plastiki, katerega so se udeležili najboljši jugoslovanski smučarji

ATLETIKA

MLADINSKO EVROPSKO PRVENSTVO

Mladi italijanski atleti
presegli določene norme

Roberto Maroldi po sledovih Moraleja - Šibko jugoslovansko zastopstvo

Za mladinsko evropsko prvenstvo (od 24. do 26. avgusta v Duisburgu) je atletska zveza postavila dokaj ostrih norm. Konkurenca je omenjena na letnik 54 in mlajše pri fantih in letnik 55 in mlajše pri dekletih.

Norme so sledeče:
FANTJE: 100 m 10'6", 200 m 21'6", 400 m 1'52'0", 1500 m 3'51'0", 3000 m 8'25'0", 5000 m 14'45'00", 110 m ovire 14'8", 400 m ovire 53'8", 2000 m steeple 5'50'0", daljina 7,30 m, troskok 15,20 m, višina 2,30 cm, palica 4,70 m, krogla 16 m, disk 50 m, kopje 70 m, kladivo 53 m, deseterboj 6600 točk, hoja na 10 km 47'.

DEKLETA: 100 m 11'9", 200 m 24'5", 400 m 55'8", 800 m 4'30", 1000 m ovire 14'2", daljina 6 m, višina 172 cm, krogla 14 m, disk 46 m, kopje 38 m, peterboj 3800 točk.

Kljub tem ostrim pogojem ima Italija danes kar 46 atletov in atletinj, ki so že dosegli minimalni rezultat za nastop, v Duisburg pa jih namerava poslati le kakih 30. Nekaj je med njimi takih, da jih lahko smatramo za resne kandida-

te za zmago.

Velik talent je Roberto Maroldi, junak nedavnega državnega mladinskega prvenstva v Firencah, z novim državnim rekordom 51'2". Težko je sestavljati lestvico trenutno najboljših v Evropi, malo verjetno pa je, da je kdo boljši od mladega Italijana. Celotno ZDA so na mladinskem prvenstvu dosegli občutno slabši čas. Lanski najboljši čas atletov, ki pridejo v postev za Duisburg, je komaj 52'6".

Med boljših bi morali priti tudi prvaki v troskoku Mazzucato, ki je na pragu 16 metrov. Popravljal je celo rekord, ki je bil last Gentileja.

Zelo dobro bo v Duisburgu zastopana po vsej verjetnosti naša dežela. Med boljših skakalcev v Evropi spada Siega iz Trbiča (letos 751 cm), v višino pa odlično skakača Cattaruzza iz Trbiča (210) in Nonino iz Vidma (208 cm). Poleg skakalcev je možna uvrstitev v reprezentanco tudi Cerneta iz Gradišča, ki ima osebni rekord 73,80 v metu kopja.

Dve panogi, ki sta za Italijo že po tradiciji slabi, nitiu letos atlete za prvo mesto. Od kandidatov v deseterboju za Duisburg je prvi na lanski lestvici Giovanni Modena (7134 točk), do prvega mesta pa se je presenetljivo preimnila tudi metalčka krogla Petrucci (15,96 m). Za žensko vrsto bo kajpak prišla v postev tudi 16-letna Dorio, s časom 2'5'8" na 800 m, ki je pravo odkritje.

Jugoslovanske možnosti za isto prirediteljo so seveda slabše. Žal smo pred kratkim napočeli napovedati start Jelice Pavličić, ki je za leto prestara.

Dobro je sedaj uvrščena predvsem 15-letna Ljiljana Sušnjak, tako na 800 kot na 1500 metrov, med boljšimi pa je tudi metalčka diska Papier. Upeštevati je treba tudi komaj 15-letno Avdišahić na razdalji 400 metrov in tudi čez ovire, med fanti pa Gluhaka.

K. B.

Borov deželni deseterboj
bo v Vidnu

Kot smo že poročali, bo SZ Bor letos priredilo dve tekmovalnji v

KOŠARKA

Preklicano vabilo
za nastop
v Dubrovniku

Tržaška pokrajinska košarkarska reprezentanca, ki bi se morala udeležiti mednarodnega turnirja v Dubrovniku, včeraj ni odpotovala. V zadnjem trenutku so namreč organizatorji sporocili, da za tržaško reprezentanco zamenjajo z ameriško ekipo «Army of Victory».

Zakaj ta sprememba? Vse kaže, da so prireditelji iz Dubrovnika odločili za bolj kakovostno ekipo in so zato izbrali Američane in ne naših košarkarjev. Tržaško reprezentanco, v kateri sta bila tudi Borovčan Fabjan in Zavadal, je treniral Mario Mari.

Kljub tej nepričakovani odločitvi, pa bo naša reprezentanca po vsej verjetnosti nastopila na mednarodnem turnirju, ki bo meseca avgusta v Umagu.

B. L.

ZENEVA, 6. — V Gstaadu se bo od 9. do 15. julija odvijalo švicarsko teniško prvenstvo, katerega se bodo udeležili med drugimi Romun Nastase in Tiriac, Nizozemec Tom Okker, Avstralec Roy Emerson, Španec Gimeno, Francoza Priysoy in Jafferu ter American Alex Mayer.

OBVESTILA

SPDT priredi od 27. do 31. avgusta POLETNI SMUCARSKI TRENING NA PLAZU POD PRISOJNOKOM (VRSIČ)

za smučarje predtekmovalnega in tekmovalnega razreda, letn. 1969, 1959 in starejše.

Bivanje in hrana v koči «Na Gorzcu». Zjutraj bo na razpolago večična, smučarski učitelj pa bo z mladinci ves dan za telovadbo in za smučanje.

Plačilo se bo poravnalo v dinarjih. Točna vsota bo določena, ko bo znano število udeležencev tečaja.

Za interesi nati naj se čimprej prijavijo, da se rezervirajo mesta in poskrbi za prevozna sredstva.

Prijave v Ul. Geppa 9, tudi telefonsko na številko 31-119. Ime, naslov in telefonsko število morajo udeleženci poslati najkasneje do sobote, 14. julija.

SZ Bor obvešča, da bo izredna odborova seja v ponedeljek, 9. t.m. ob 19.30.

Športno združenje Dom obvešča, da so se pričeli treninzi odbojke za začetnike. Treninzi so vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 22. ure na odprtem izhodu Dijaškega doma v Gorici (Ul. Montesanto 84).

Dr. Aleksander
Gala - Peter
Partizanski
zdravnik 106.

Spomini iz bogatega, pa tudi težkega življenja partizanskega zdravnika

Zvečer naju je kurir odpeljal na javko, kjer sem spoznal bolničarja Karla (Karel Čufar) in še starejšega tovariša, ki je skrbel za hrano in varnost v bolnici. Odšli smo najprej v Liseč, kjer je bil eden od obeh doma. Kljub hajki, ki je bila tod okoli skoraj vsak dan, so nas lepo in brez strahu sprejeli. Nahranihi so naju z mlekom in žganci. Bili so zadovoljni, da Italijani v teh dneh niso vasi požgali. Kdo ve, iz kakšnih razlogov so prizanesli vasi, čeprav je bila prav blizu priziščaja boja.

Domači niso še videli partizanskega zdravnika, zato so si želeli ogledati me. Otroci so se stiskali ob mrzli peči in me gledali z velikimi očmi in napoli odprtimi usti. Starejši so želeli vedeti čim več o borbi drugod po Sloveniji. Dolgo v noč smo se ob ognju na skromnem ognjišču pogovarjali, kako je sedaj in kako bo po vojni, ko bomo svobodni. V teh skromnih ljudeh sem čutil nek nezadržan ponos, ki jih je vse izpolnjevalo, ker so čutili, da gre to pot zares tudi za njihovo svobodo. Vsak je po svojih močeh želel kaj doprinesiti. Zgodaj zjutraj, še pred dnem, smo po kozjih stezah prispeli v bolnico, sanitetno postajo št. 5. Bila je to improvizirana lesena, iz močnih letov zbita nadstrešnica, pokrita s slamo. Tik skupnega ležišča iz vej in slame, na katerem je ležalo kakih 10 ranjenecov in bolnikov, kjer je bilo

prostora za vsaj 15 pacientov, je tekel bister planinski potok. Malo nižje je voda padala v slapu kakšna dva ali tri metre globoko. Grapa je bila zaraščena z gostim grmovjem, da je sonce le za kratek čas prodrla do vode. Ležišča, kjer so ležali ranjenci, so bila vedno v senci. Bil je začetek maja in priroda je že bujno ozelenela. V postojanki pod Leskovcem je bilo varno, kajti dobrega dohoda v grapo ni bilo, oziroma je bil izredno težaven, pa še to samo z ene strani. Zaradi možnosti umika je kasneje Karel prenestil bolnico v štrmino hriba na kraj, imenovan «Pod orehi», kjer je bila potem vse do konca avgusta. Prve ranjence je sprejel Karel v začetku aprila. Vse do razpada Italije je bilo v bolnici stalno 10-15 pacientov.

Ko sem bolnico obiskal, sta se v njej zdravila tudi Izток (Ivan Turšič) in Taras (Gvedko Martelano), ki sta bila ranjena prejšnji dan ob napadu na Gregorčičovo brigado. Prvi je bil ranjen v nogo, ko ga je opazil strel skozi podplat, Taras je bil teže ranjen, dobil je strel skozi peto. V postojanki je seveda vlada! popoln mir in tišina. Ranjenci, ki so se lahko gibali, so posedali po skalah in sledeci do pasu željno lovili redke sončne žarke. Drugi so ležali na svojih ležiščih in se sepečaje kaj pogovarjali. Razpokoženje v bolnici je bilo dobro, za to je poskrbel Izток, ki je bil vedno poln raznih domisli. Tako nama je čas, ki sva ga z Jelkom prebila v bolnici, kar hitro minil.

Bolničar Karel in njegov pomočnik sta se zavedala velike odgovornosti, zato sta si močno prizadevala, da je bilo vse v redu. Karel mi je pravil, kako so ga pred časom poklicali na šentvitsko planoto. Kurirji so mu javili, da je na planoti ranjenec, ki ga ne morejo spraviti v bližnjo sanitetno postajo št. 4, ker se bojuje, da je izdana. Radi bi ga spravili v njegovo postojanko «Pod Leskovcem».

Odpravil se je na nevarno pot proti šentvitski planoti in našel ranjenca, ki je bil negibljiv. Kako ga bo spravil po

kozjih stezah v Baško grapo in nato prek Kobilje glave v še bolj strmo grapo pod Liseč? Izgubil bi se moral znanih stez. Kako bo po takih poteh nosil težkega ranjenca? Vajen težkega koša, brez katerega si ni mogel zamisliti življenja v strmini toliminskih hribih, si je Karel opiral na hrbet ranjenca, privezanega na stol. Sam ga je nosil vso pot. Znoj mu je curkoma lil s čela. Ure in ure je trajalo, preden ga je po dveh dneh v varstvu noči prinesel v bolnico.

Eden od ranjenecov je bil ranjen v glavo. Krogla mu je prebila obraz pod levim očesom in občila v glavi. Bil je brez zavesti, iz rane se je cedil gnoj. Kaj takega se nihče ni videl. Nekdo je izrazil misel, da mora biti to kakšna posebna bolezen, ki je gotovo nalezljiva in zaradi tega nevarna tudi za druge ranjence. Težki ranjenec je bil v bolnici že nekaj dni. Stanje se mu ni nič izboljšalo, nasprotno, iz dneva v dan je bilo verjetneje, da ne bo prenesel. Zelenkasta tekočina, pomešana s sokovi, je tekla iz nosa in rane. Dušilo ga je, da je glasno pokajeval. Očividno se je zelo mučil, saj je le z velikim naporom dihal. Nekdo je menil, da je nevarno, da okuži še druge ranjence ali pa jih izda s svojim kašljem. Kaj če jih napadejo Italijani, kdo ga bo rešil? Vendar je skorajšnja smrt ranjenca pomagala rešiti vse take skrbi. Pokopali so ga blizu potoka, nedaleč od bolnice pod Liscem.

V tej postojanki so se zdravili ranjenci in bolniki iz Baške grape in Knežkih Raven, sem pa so poslali tudi nekaj ranjenecov iz šentvitske planote. Zivljenje v bolnici je bilo seveda skromno. Kuhali so tri obroke na dan. Zjutraj je bilo navadno mleko s kruhom ali žganci, popoldne mlinasta ali mesna juha s krompirjem, zvečer golaž ali zelenjava s krompirjem. Težki ranjenci in bolniki so dobivali še po nekaj orehovi ali nekaj hrusk. Prati hrani v bolnicah v Loški dolini je bila takaj hrana v vsakem pogledu odlična.

Po treh dneh, ko sem pregledal in prevežal vse ranjence,

dal Karlu navodila, kako se sterilno preveže ranjenca, zdravi bolnike od prehlada, grize in gnojnih prisadnih pik po koži, sva se z Jelkom odpravila naprej na pot v sosedno postajo št. 6. Bila je v kanjonu Tolminke pod Cadrgom.

Nad Ravnanmi za Kobiljo glavo sva našelata na alpine, ki so prav ta dan spet obiskali severno stran hriba. Na srečo je kurir, ki naju je vodil, odkril svežo sled v visoki travi na robu gozda pod planino. Pomladanska trava je bila močno shojena, kar je lahko storilo le dosti nog. Po sledovih sodeč, so morali hoditi tod prav pred kratkim. Če pa bi hodila brigada, bi to gotovo zvedeli že prej od terencev.

Ni nam ostalo drugega, kot da se do mraka potuhnemo v goste grmovje in kasneje nadaljujemo pot. Storili smo prav, kajti kmalu je bilo čutiati nad nami streljanje in kričanje vojakov.

Ta dan smo namreč odšli s kurirji že popoldne z njihove javke, da bi še do večera prišli nad Lom in se nato spustili po strmini proti Tolmini. Razen naju z Jelkom sta bila še dva kurirja. Eden naju je naju pejal v bolnico ob Tolminiki, drugi pa nadaljeval pot na karavlo na Mrzlem vrhu.

Kasno zvečer smo prispeli na sedlo nad Lomom, kjer smo se ločili in kot že tolikokrat drug drugemu zaželeli «Smrt fašizmu!» Pod nami v temi je ležala ozka in strma dolina s koritom Tolminke. V to temo smo se spuščali, prešli visoki most in se znašli v Zadlazu v hiši, kjer je bila javka za bolnico. Komandir bolnice Janez, domačin iz te vasi, kasnejši komandant prve Primorske linije (kurirske zveze), naju je nato odpeljal v sanitetno postajo št. 6.

Bolnica je bila kakšno uro hoda nad Zadlazom v smeri proti Tolmini. Dohod v postojanko je bil prek podrtga drevesa, ki je viselo kakih osem metrov čez previsno skalo tik nad strugo Tolminke.

(Nadaljevanje sledi)

GOVOR PREDSEDNIKA ALLENDEJE OB PRISEGI NOVE VLADE

Čile se ne bo odpovedal
svoji poti v socializem

Predsednik pozval ljudske organizacije, naj se
aktivno angažirajo v izvajanju vladne politike

SANTIAGO DE CHILE, 6. — Nova
čilska vlada je danes prisegla zve-
stobo ustavi pred predsednikom
Salvadorjem Allendejem. Cilenci so
z velikim zanimanjem pričakovali
seznam ministrov, ki sestavljajo no-
vi kabinet, ker so od tega seznama
pričakovali pojasnila koksno pot bo
ubrala vladna koalicija «Unidad Po-
pular» po hudi krizi in propadem
poskusu državnega udara.
Predsednik Allende je zavlačeval
tri dni sestavo novega kabineta, ker
se je medtem pogajal z vojaškimi
poveljniki, da bi prevzeli vladne
obveznosti. Vojska uradno ni stopi-
la v vlado, da bi ne bila vpletena
v zapleten politični položaj v drža-
vi. Po neuradnih vestih iz vladnih
in opozicijskih krogov pa kaže, da
so vojski postavili za vstop v vlado
tako pogoje, ki jih vodilni stranki
vladne koalicije nista mogli spre-

jeti. Govori se, da so generali
zahtevali neko nadzorno oblast in
zaviranje «čilske poti v socializem».
Sodeč po seznamu novih mini-
strov, ki ga je sinoči prebral dr.
Allende se politika vladne koali-
cije ne bo v ničemer spremenila
in bo nadaljevala po dosedanjih
smernicah v okviru izrednega na-
črta, ki ga je pripravil državni
poglar. Predvidevanje, da se
politika «Unidad Popular» ne bo
spremenila temelji na dejstvu, da
ni bilo nobene spremembe v raz-
delitvi ministrstev. Komunističnega
ministra je nadomestil komunist,
socialističnega socialist, radikalne
ga pa radikalec. Gospodarsko po-
litiko bo sedaj vodil prof. Jose Ca-
dematori, finance pa Fernando
Flores. Na ministrstvu za šolstvo
je radikalec dr. Enriquez nadome-
stil radikalca Joseja Tapio, socia-

Včeraj je nova čilska vlada prisegla pred predsednikom Allendejem zvestobo ustavi. V novi vladi so stranke
vladne koalicije ohranile isto število ministrstev, ki so jih imele v prejšnjem kabinetu

ČEPRAV JE BIL POTNI LIST GROBO PONAREJEN

Izraelski konzulat v Marseillu
dal Bertoliju vstopni vizum

Atentator je na predvečer pokola priznal
Mersiju, da mu nekdo streže po življenju

MILANO, 6. — Milanski preisko-
valni sodnik dr. Antonio Lombardi,
ki vodi preiskavo o atentatu na mi-
lansko kvesturo v Ulici Fatebene-
fratelli, bo prihodnji teden, v po-
nedeljek ali v torek, odpotoval v
Veneto, da bi osebo preuči gra-
tivo, ki so ga o Bertoliju zbrali
policisti in karabinjerji v preteklih
letih in da bi preveril nekatere o-
kolščine. Lombardi se bo mudil

NEPREVIDNOST

Je že pač tako vse urejeno
na tem svetu, da so imeli
ljudje iz izrednih možnosti. Ve-
dno križ, pa naj gre za velike
znatnostne, umetnike ali pa
celo svetnike. To resnico je
na lastni koži okusil tudi žup-
nik mehiške vasi Temoaya pri
Ciudad Mexicu.

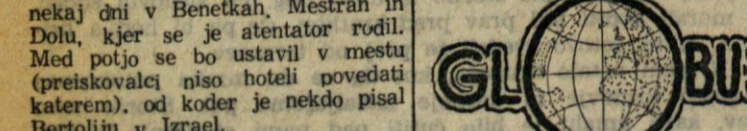
Cerkev revne vasice ni bila
že nekaj let prepletkana in
duhovniku je bilo kar milo pri
srču, ko je pogledal nad ve-
liki oltar, kjer je kraljevala
zaprta in okrušena freska
apostola Jakoba. Kaj ko bi ga
prepletkal, si je mislil župnik.
Rečeno, storjeno. Kupil je
barvo in čopič ter so lotili
dela.

Za pobožno delo pa je dobil
kaj nenavadno plačilo: farani
so ga hoteli linčati, ker je na-
redil patrono blede lice in si-
vega konja, namesto iskrega
vranca.

Komaj jim je utekel in si
poiskal zatočišče v občinski
palaci. Razjarjeni farani pa
niso odnehati. S kamenjem so
razbili vse ope občinske pa-
lače, nato pa so se znesli nad
davnim nadzornikom, ki so
ga zamenjali za preoblečenega
duhovnika. Odnehati so šele,
ko je posegel skoč in jim ob-
ljubil, da bo dal fresko spet
prepletkati v originalne barve.

ZATOČIŠČE

Turinska tatila Giuseppe
Porcuja ne moremo ravno
pristevati med ljudi, ki jih je
sreča ob rojstvu poljubila na
čelo. Ko je danes jutraj sku-
sl ukrasti bel «fiat 124 cou-
pe», ga je opazila neka ženska,
ki je začela vresčati na
nase grlo. Skupina očividcev se
je spravila na presenečenje
tatila, ki je komaj odnesel še
kar celo kožo tako, da je
skočil v mimoidajo patroljni
avtomobil orožnikov.

BUENOS AIRES, 6. — Pripadniki
neke argentinske gverilske orga-
nizacije so izpustili na svobodo
ameriškega trgovca Johna Thompsona.
Kaže, da so prejeli tri milijone
dolarjev odkupnine.

PARIZ, 6. — Alžirski zunanji mi-
nister Abdel Aziz Bouteflika bo v
kratkem obiskal Francijo, kar je
bo srečal z ministrskimi predsedni-
kom Messmerjem in z zunanjim mi-
nistrom Jobertom.

CARACAS, 6. — Kuba in Vene-
zuela sta podpisali sporazum o pre-
prečevanju zračnega gusarstva.

LENINGRAD, 6. — Danes so od-
prli konzulat ZDA v Leningradu, v
tem mestu ni bilo severnoameriške
ga predstavništva vse od leta 1917.

PO EKSPLOZIJ PRI PACHINU

V bolnišnici umrl
še peti otrok

PACHINO, 6. — V bolnišnici «Tri-
gona» v Notu pri Siracusi je umrl
še peti otrok, ki je bil težko
ranjen pri eksploziji granate v
bližini kraja Pachino. Gre za 10-
letnega Angela Cannarella, ki je
v nesreči izgubil že dva brata,
8-letnega Antonia in 12-letnega Se-
bastiana. Angela so včeraj sprejeli
v bolnišnico s strogo pridržano
prognozo, saj mu je drobec grana-
te prebil lobanjo.

Pojasnili so tudi, kako je prišlo
do nesreče. To je povedal neki
deček, ki je bil v družbi z ma-
limi žrtvami, vendar se je odda-
ljal nekaj minut pred nesrečo. Vsi
so iskali pučja gnezda po gmajni
in naleteli na granato. Začeli so
jo obmetavati s kamenjem in na-
bi je nenadoma eksplodirala. Eks-
plozija je bila tako silovita, da je
dečke popolnoma razmesarila. Po
trupla so zletela precej daleč. Za-
je to jih je bilo tudi zelo težko
prepoznati in njihovo istovetnost
so dokončno ugotovili šele po priče-
vanju njihovih prijateljev.

V večernih urah so v Pachinu
pokopali vseh pet otrok. Stroške
za pogreb je prevzela občina, po-
leg tega pa je prefektura iz Si-
racuse nakazala pol milijona lir
družinam prizadetih. Podporo jim
je nakazala tudi občinska podpor-
na ustanova. Pogrebni obred, ka-
terelega so se udeležili skoraj vsi
občani, je bil zelo ganljiv.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA PRI FROSINONU

Na poročnem potovanju je ubil soprogo
češ da je omadeževala njegovo čast

Po štirih dneh zakona je odkril, da je žena izgubila devišvo pred poroko

FROSINONE, 6. — Cast, pojem, ki
je bil vzrok že tolikih tragedij na
italijanskem Jugu, je terjal včeraj
pozno ponoči še eno žrtv: 21-letno
Anno Nemo iz Ercolana pri Neaplju.
Ubil jo je njen 28-letni soproj Sal-
vatore Nappo doma iz Terzigna pri
Neaplju, ker je po štirih dneh zakona
spoznal, da je izgubila devišvo pred
poroko. «Ubil sem svojo ženo, za-
prite me», je hladnokrvno priznal o-
rožnikom karabinjerske postaje v
Frosinonu.

Anna Nenna in Salvatore Nappo sta
se poročila v soboto v mestecu Tor-
re del Greco. Vzdušje na svatbi je
bilo zelo veselo in nihče ni zaslišal
tragedije. Kaj se je spremenilo in
teh štirih dneh v odnosih med novo-
poročenca? Osebe hotela Bassetto
v Frosinonu pri Frosinonu je že snoci
opazilo, da med zakonca neka ni
v redu. Pri večerji sta žalostno mo-
čala: ženska je povesila oči, moški

pa je včasih polglasno pripomnil ne-
ki žaljivega na njen račun.

Zakona sta se pripeljala v Feren-
tino pozno popoldne s svojim avtom
znatke «morris». S seboj sta imela
dva kovčka in sta jih takoj odnesla
v sobo, kjer sta se zadržala do
22.30, ko sta prišla na večerjo. Nata-
karji so imeli vtis, da sploh nista no-
voporočenca na poročnem potovanju,
saj sta se vedla tako čudno.

Kmalu po večerji sta sedla v avto
in se odpeljala. Mlade Anne ni videl
rične več žive. Njeno truplo je našel
danes jutraj ob cestni, ki pelje iz
Ferentina v Alatri, uslužbenec be-
ninske črpalke Gino Martellacci, ki
je takoj obvestil orožnike. Ob njenem
truplu so našli tulce treh nabojev za
samokres kalibra 7,65.

Medtem ko so skušali preiskovalci
ugotoviti ime žrtve, ni imela pri sebi
nobenega osebnega dokumenta, se
je na orožniški postaji zgubil Nappo
in priznal, da je ubil soprogo.
Kaže, da se je tragedija odigrala
pozno ponoči (kazalca razbite Anne
ure sta bila ustavljena na 1.04).
Po umoru je moški takoj odpotoval v
Neapelj, kjer se je sestel s svojim
odvetnikom dr. Mezzo.

Namestnik državnega pravdnika v
Frosinonu dr. Fazzoli, ki vodi prei-
skavo je obtožil mladeniča namernega
umora in ga dal zapreti v frosinonsko
kazalnico. Dokončno je dognal da je
Nappo ubil soprogo, ker je izgubila
devišvo pred poroko. «Omadeževala
je mojo čast in zato sem jo ubil»,
naj bi večkrat vzklil med zasliša-
njem. Kaže, da se mladenič ne kesa
svojega groznega dejanja, pač pa
naj bi večkrat poudaril preiskovalcem,
«da je bila njegova dolžnost oprati s
krvjo svojo omadeževano čast».

Urugvajski delavci
ne popuščajo

MONTEVIDEO, 6. — V Urugvaju se
zastruje odpor proti predsedniku
Bordaberryju, ki je prejšnji teden s

TUNIZIJSKI PREDSEDNIK BURGIBA V INTERVJUJU ZA LIST «AL NAHAR»

«Jordanija je samo ime neke reke
Palestina pa zgodovinsko dejstvo»

Kralj Husein bi se moral podrediti odločitvam «arab-
skega vrha» - Hejkal o združitvi med Libijo in Egiptom

BEIRUT, 6. — «Besedna vojna» na
Bliznjem vzhodu se nadaljuje. Da-
ries je bil na vrsti tunizijski predse-
dnik Burgiba, ki je v intervjuju za
list «Al Nahar» izjavil, da je «Jorda-
nija samo ime neke reke, medtem
ko je Palestina zgodovinsko dejstvo».
Tunizijski predsednik je svoje iz-
javo podprl z zgodovinskimi podat-
ki. Dejal je, da je emir Abdalrah pri-
ključil svojemu emiratu Transjorda-
nijo, arabski del Palestine, in je no-
vo državo imenoval Jordanija. Po
njegovem mnenju je transjordanjski
emir ustanovil Velika Britanija,
emirast tako razpodelila Palestino. Ven-
dar pa ni nobenega zgodovinskega
podatka, ki bi pričal o tem nazivu,
medtem ko se Palestina in Palestini-
ci omenjajo že v svetem pismu.

Burgiba je mnenja, da bi morali
rešiti palestinsko vprašanje. Arabci
sami in je trdno prepričan, da je za
vprašanje Palestine in da je za
Transjordanija le umeten pojem. Kralj
Husein bi se moral torej podrediti
vsem odločitvam arabskega «vrha»
saj bi ga sicer lahko doletela ista
usoda kot njegovega deda Abdalaha,
ki so ga ubili v Jeruzalemu leta 1951
in njegovega bratrance kralja Feisa-
la, ki so ga leta 1958 odstranili z
irakškega prestola.

Na vprašanje, kaj meni Izrael o
njegovem predlogu, za rešitev arab-
sko - izraelskega vprašanja, je Bur-
giba odgovoril, da ni izraelska vlada
proučila njegovega predloga, ampak je
nanj odgovorila negativno. Dejal je
tudi, da je Golda Meir «lažnivka»
ker je dejala, da je pripravljena sre-
čati se s njim in z vsemi drugimi ar-
abskimi voditelji. «Po teh izjavah, je
dejal Burgiba, bi lahko sklepali, da
je Meirova pripravljena na pogajanja
in bi k njim takoj pristopila. Dejstvo
pa je, da postavlja Izrael prehodne
pogoje, ki so za nas nesprejemljivi.
Meirova to prav dobro ve, in zato
lahko trdim, da laže». Po drugi stra-
ni pa tunizijski predsednik trdi, da
ni sam pripravljen na razgovore z
Izraelom, ampak bi zahteval, če bi
res prišlo do vabila telavivske vla-
de, pooblastila od strani voditeljev
drugih arabskih držav.

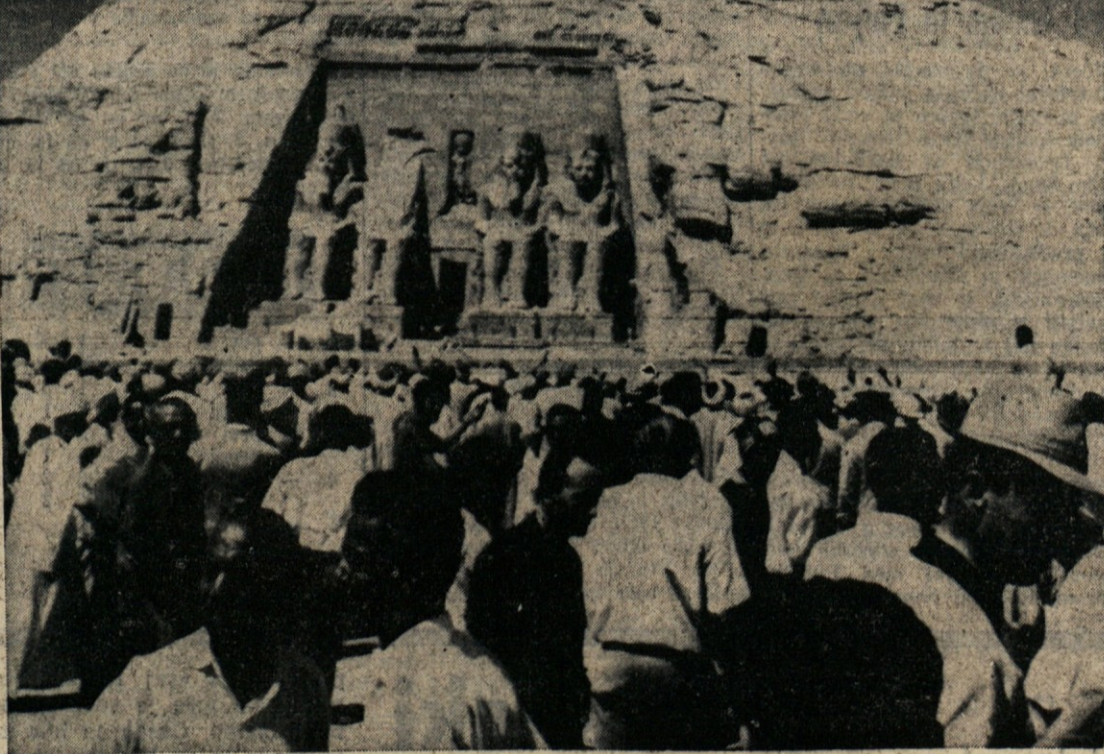
Burgiba dalje trdi, da se je «miš-
ljenje» arabskih voditeljev v zadnjih
letih zelo spremenilo, saj je bil sam
Naser pripravljen na priznanje Iz-
raela, če bi slednji vrnil Egiptu Sinai-
ski polotok. Danes stanje, zaključ-
je tunizijski predsednik, pa je obupno,
saj ga lahko imenujemo «ne vojna
ne mir».

Izraelska vlada je takoj odgovorila
Burgibi. Njegove besede je označila
za «skrajno žaljive». V uradnem po-
ročilu, ki so ga v popoldanskih u-

rah objavili v Tel Avivu piše, da je
izraelska vlada že večkrat poskušala
navezati stike s Tunizijo, da bi ugo-
vila, če je predsednik Burgiba pri-
pravljen na srečanje s predstavnikom
Izraela. Aba Eban je pristal na tu-
nizijski predlog kljub temu, da se
mu zdijo pogoji (predvsem dejstvo,
naj bi pri razgovorih imeli za os-
novno stanje ob primeru leta 1947)
«pretirani».

Drugo vprašanje, ki je trenutno
morda še bolj pereče, pa je združitve
Libije in Egipta. Do združitve bi mo-
ralo priti v kratkem, vendar kaže,
da namerava egiptovski predsednik
Sadat s tem nekoliko zavlačevati.

Zadnja vest dneva pa prihaja iz
Izraela. Vlada svetovalec za posebne
zadeve general Jariv je v dolgem go-
voru, v katerem je obsodil delovanje
arabskih gverilcev in se poklonil
spominu polkovnika Alona, ki so ga
neznanci ubili v Washington, med
drugim dejal, da je vseh palestinskih
gverilcev 14.000, da pa je med njimi
množico korupcije. Ni znano, iz ka-
terejih virov je Jariv prejel te vesti in
če so sednje verodostojne ali ne.

Številni turisti, ki vsak dan obiskujejo arhitektonske zanimivosti starega Egipta, si odslej lahko ogledajo tudi
veliki tempelj Abu Simbela, ki so ga med gradnjo Asuanskega jezua na Nilu «razstavili» in nato zopet postavili
na kraj, ki ga umetno jezero ne bo zajelo

PRED VRHOVNIM SODIŠČEM V MADRIDU

Potrjena kazen za urednika
lista «Gaceta universitaria»

Plačati bo moral 2 milijona lir globe - Obtožen je bil obja-
ve intervjuja z «liberalnim» profesorjem Raulom Morodo

MADRID, 6. — Špansko vrhovno
sodišče je zavrnilo priziv, ki ga
je vložil glavni urednik lista «Ga-
ceta Universitaria» proti kazni, ki
so mu jo naložili, ker je objavljal
razgovor z neko važno akademsko
osebnostjo, ki je znana po tem, da
žel v Španiji uvedbo demokracije
zahodnoevropske vrste. To de-
janje je v nasprotju z zakonom o
tisku.

Obsojeni mladenič je Juan de
Dios Mellado, kazen, ki jo bo mo-
ral plačati, pa znaša 200.000 pezov
(skoraj 2 milijona lir). Predmet
obravnav je bil intervju z na-
slavom «Raul Morodo: država nuj-
no potrebuje demokracijo». Raul
Morodo je profesor na pravni fa-
kulteti madridske univerze Samo-
saguas in ima za seboj veliko šte-
vilo študentov, zaradi svojih libe-
ralnih težej.

Sodišče je zavrnilo Melladov pri-

ziv, češ da je «Gaceta Universita-
ria» objavila vesti, ki kršijo zakon
o tisku. Pravzaprav je zavrnilo
je delna, saj v razsodbi piše, da
je šlo za «hudo» prekršek, medtem
ko je prvostopno sodišče določilo,
da je prekršek «zelo hudo». Zaradi
tega bo tudi ministrstvo za infor-
macije, ki določa višino kazni, ver-
jetno zmanjšalo globo.

Intervju je bil objavljen leta 1972,
med študentovskimi nemiri v Ma-
dridu. Takratni minister za infor-
macije Alfredo Sanchez Bella je
glavnemu uredniku naložil globo,
kot motivacijo pa je navedel, da je
«omenjeni članek vseboval nujnost
vzpostavitve demokratičnega ustro-
ja države, ki pa je v nasprotju z
našim sistemom organske ureditve».
Članek vsebuje tudi apološko po-
litičnih strank in meni, da so te
nujno potrebne ter trdi, da pred-
stavlja prepoved slednjih politično
praznino. Znano je, da so v Špa-
niji prepovedane vse stranke razen
«Izraelskega gibanja», ki mu načel-
juje general Franco.

Minister za informacije je v ob-
tožnici nadalje navedel, da je čla-
nek v nasprotju z zakonom o ti-
sku, ki zahteva «splošnost» do
Ljudskega gibanja in do oseb ter
institucij, ki vodijo državno poli-
tiko.

Mellado se je pritožil, češ da je
profesor Morodo izrazil svoje mne-
nje, ki ne odraža mnenja in volje
uredniškega odbora; priznivo so-
dišče pa je priziv zavrnilo. V od-
govoru piše, da vse to «le delno
odgovarja resnici, saj bi moral Mel-
lado v intervjuju pojasniti realno
preteklost in sedanjost ter ugovar-
jati Morodu».

Kanadska policija
zaplenila 450 kg mamil

VICTORIA (Britanska Kolumbija) 6.
— Kanadska policija je včeraj na
otoku Vancouver zaplenila okoli 450
kilogramov hasiša in marijuane. Mam-
la, katerih vrednost ocenjujejo na
milijon dolarjev, so bila skrita pod
komar drv.
Z akcijo so začeli že pred šestimi
dnevi, ko so zaradi suma, da prevaža
mamila, preiskali bivšo ameriško mi-
nobovko Marysville, vendar niso našli
ničesar. Kasneje pa so aretirali tri-
naest oseb, ki so bile na ladji, kar
so hotele nezakonito prepeljati v Ka-
nado dva neznanca. Šele podrobnejša
preiskava je pokazala, da se po-
sada bavi s tihotapstvom.

RIM, 6. — Kolumbijska vladna
gospodarska delegacija je obiskala
sedež italijansko - latinskoameriške-
ga inštituta v Rimu.

MAFIJSKI «BOSS» DECARLO JE IMEL VPLIVNE PRIJATELJE

Obsojen na 12 let ječe: po dveh letih na svobodi

Preiskovalna komisija senata naj bi ugotovila, da sta v zadevo vpletena J. Dean in R. Kleindienst

WASHINGTON, 6. — Pravosodna
podkomisija ameriškega senata je za-
čela preiskavo o morebitnih poveza-
vah med Belo hišo in nepredvideno
osvoboditvijo znanega mafijskega «bos-
sa» Angeia Decarla. Gangster je bil
nepričakovano osvobojen decembra la-
ni, ko je predsedel v zaporu v dve
od 12 let kazni, ki mu jih je prisodilo
Washingtonsko sodišče.

Predsednik podkomisije, demokratski
senator države Washington Henry
Jackson, je prepričan, da je v pred-
časno osvoboditev Decarla vpleten bi-
si Nixonov svetovalec za pravosodje
John Dean. Mladi pravdnik je bil pred
časom prisiljen dati ostavko zaradi
vloge, ki jo je imel v aferi Watergate.

Iz obtožnice se je v nekaj mesecih
prelevil v tožila in pred dnevi je
javno obtožil Nixona, da je vedel in
odobril poskus ubitja, volnuskoga
skandala. Kaže, da je v zadevo De-
carlo vpleten tudi Richard Kleindienst,
ki je bil pravosodni minister, ko je
bil gangster osvobojen. Tudi Klein-
dienst je bil prisiljen odstopiti zaradi
vohunjenja na sedežu ameriške demo-
kratske stranke.

Tisk je včeraj objavil pismo, ki ga
je Jackson poslal pravosodnemu mi-
nistru Richardsonu in v katerem se-
nator trdi, da sta Dean in Klein-
dienst prestopila mejo svojih pristoi-
nosti. Vzroki njunega posega v korist
Decarla pa naj bi prišli na dan med

preiskavo o veliki tatvini vrednostnih
papirjev.

Komisija je ugotovila, da je bil De-
carlo pomoščeno po nenavadnem po-
stopku. Z mize državnega pravdnika,
ki je pristojen za pomilostitve, je ne-
gova prošnja «romala» naravnost na
mizo pravosodnega ministra, od tod
predsednikom pravosodnemu svetov-
alstvu in nato k Nixonu, ki je po-
pisal zadevni ukrep.

Povezano z zadevo Decarlo je po
vseh verjetnostih tudi izginotje
znanega mafijskega «bossa» Anto-
nija Dilonenza, ki je bil tudi vple-
ten v tatvino vrednostnih papirjev
v skupni vrednosti 50 milijonov do-
larjev. Leta 1970 je bil Dilonenzo

obsojen na 10 let zaporne kazni za-
radi izsiljevanja. Kot izredni jet-
nik je imel pravico do nekaterih
privilegijev, med drugim je lahko
zapusčal zapor brez spremljeval-
ca. Konec lanskega leta se je gan-
ster napotil k zobozdravniku, med
potjo pa je izginil kot kafr.

«Presenetljivo je, da je izjavil
Jackson črnokarjem — kako si
dva vplivna «bossa» lahko pribori-
ta svobodo prav v trenutku, ko
pravosodno ministrstvo vodi obir-
no preiskavo proti organiziranemu
kriminalu. Nerazumljivo je tudi, da
jima do svobode pomagajo ljudje,
ki so zaradi svojega položaja ne-
dotakljivi».

V labinjski, puljski in rovinjski občini

Gosenice uničujejo
istrske gozdove

ROVINJ, 6. — Istrskim gozdom,
ki jih je iz leta v leto manj, grozi
nova nevarnost: to so gosenice, ki
že nekaj časa napadajo to področje.
Najraje objedajo breštova drevesa,
vendar se ne branijo niti drugih drev-
ev na obalnem pasu. Največ težav
imajo z njimi v labinjski, puljski
in rovinjski občini. Tu so se gosenice
spravile tudi na sadovnjake, pa tudi
v domovih niso redke gost, kar pov-
zroča prebivalcem nevarnosti. Da bo
meta polna, lahko priložnost ledo
pričakujejo še večji naval gosenic. Po
mnenju biologov bi se teh žuželk lahko
znebili le na en način in sicer bi
morali celotno istrsko področje posu-
liti z insekticidi. To zaenkrat ne pride
v poštev, ker bi bili stroški preveliki.
Redkim istrskim gozdom so torej
ne obeta nič dobrega.